

Slovenski

PRIJATEL.

Izhaja enkrat v mesecu.

Velja 4 gold. 30 kraje. na leto.

Štev. 7. V Celovcu 15. julija 1874. XXIII. tečaj.

Pridiga za X. pobinkoštno nedeljo.

(Sv. Dominik je bil ubog pred svetom, pa bogat pred Bogom.)

„Vsak, kateri se povišuje, bo ponižan; kdor se pa ponižuje, bo povišan.“
Luk. 18, 14.

V v o d.

Danešnje sveto evangelje nam pred oči postavlja dva človeka, ki sta, kakor Jezus pravi, šla v tempelj molit. Kteri iz med nju se vam bolj dopada, farizej ali colnar? Farizej se je zahvalil, da ni tak velik grešnik, kakor so drugi ljudje, — da se ojestro posti, — da tudi zvesto plačuje desetino. Glejte ga no! kako se povišuje! Zato pa je bil tudi ponižan. Colnar pa je ves plašen in potert od daleč stal, ni se upal svojih oči povzdigniti in je zgrevano terkal na svoje persi, rekoč: „Bog! bodi milostljiv meni grešniku.“ Glejte ga, kako se ponižuje! Zato pa je tudi bil povišan. Jezus pravi od nju: „Povem vam, ta — colnar — je šel opravičen v svojo hišo, uni — farizej — pa ne.“ Lepe nauke nam daje Jezus o teh dveh človekih: Gerda in Bogu zoperna je prevzetnost, — lepa in Bogu mila je ponižnost; sovražimo in varujmo se gerde prevzetnosti, — pa ljubimo in deržimo se lepe ponižnosti! Govoriti bi vam danes mogel od prevzetnosti in ponižnosti, in vam pred oči postavljati farizeja in colnarja. Pa od teh dveh slišite brati in pridigovati vsako leto; zatoraj sem za letos kaj novega poiskal in izbral svetnika, kterega god obhajamo prihodnji torek in kateri tudi jasno kaže, kako lepa in Bogu mila da je ponižnost in kako Bog ponižne povišuje — izbral sem si sv. Dominika, ki je bil ponižan pred svetom, pa je bil povišan pred Bogom. Jezus pravi v svoji gorni pridigi: „Bla-

gor ubogim v duhu; kajti njih je nebeško kraljestvo.“ In tudi jaz danes pravim: „Blagor sv. Dominiku; Bil je ubog pred svetom, pa bogat pred Bogom; njegovo je nebeško kraljestvo. Poslušajte!

Razlaga.

1. Sv. Dominik je bil ubog pred svetom.

Sveti Dominik se je rodil l. 1170 na Španjskem v vasi Kalaroga. Stariši njegovi so bili žlahtnega plemena in so imeli velike posestva. Sedem let starega Dominika dajo pobožni stariši duhovniku stricu, naj ga izreja in podučuje. 15 let star je šel v Valencijo na visoke šole. Tako slavno je svoje šole dokončal, da ga je škof precej vzela med svoje korarje. In ta bogati, ta učeni, ta slavni mož Dominik je bil ubog pred svetom!

a) Imel je Dominik dosti posestva in blaga, imel je dobro in visoko službo, — pa svojega serca ni vezal na denar in posvetne reči. Že kot majhen deček je večkrat skrivši iz zibelke zlezal in se vlegel na terde tla, da bi Jezusa posnemal, ki je na slami ležal v terdih jaslicah. — Na visokih šolah je bil jako zmeren v jedi in pijači, sovražil je vse posvetne veselice in se skerbno ogibal slabih tovaršij. Kot korar je Dominik šel s svojim škofom na Dansko, da bi mlademu kraljeviču odontod pripeljala nevesto. Toda omenjeno nevesto najdeta mrtvo na parah. Se ve da to Dominika zelo pretrese; tu še bolj spozna, da je na svetu vse prazen nič in ponovi svoj stari sklep, svetu se popolnoma odpovedati. In res Dominik postane popolnoma ubog in se poda na pot, krivovercem pravo vero oznanovat; denarjev nikoli ni seboj nosil, najrajši je prenočeval po cerkvah; če pa do cerkve ni mogel, vlegel se je pod milim nebom na pot ali ob potu, ali po hišah na slamo, na klop ali na gole tla; jedel je, kar so pred njega postavili, le mesa nikdar ne; večkrat je od hiše do hiše kruha beračil. Glejte tako ubog pred svetom je bil bogati Dominik! — Ljubi moji! kaka pa je z nami? Naš zaklad je le svet in kar je posvetnega; mi le mislimo na posvetno, le želimo posvetno, le delamo za posvetno, le živimo za posvetno! Svet pa in vse posvetno preide; kaj nam ostane? Bogati smo pred svetom, pa ubogi bomo pred Bogom!

b) Sv. Dominik je bil visoko učen, da ga je občudovalo in hvalilo vse; bil je tudi v vsem svojem dejanju krotek in ponižen; iz serca usmiljen in dobroten je bil siromakom in jim je vse, kar je imel, razdelil; stanovitno in zvesto je dopolnoval vse svoje dolžnosti. Pri vsem tem se pa ni poviševal, ni prevzetoval; spoznal je, da mu še veliko manjka in da ni še popolnoma. Koder je hodil, je bukve prebiral, rad molil, se postil in krotil. Postavljen je bil Dominik v visoki službi, pa imenoval se je le „brata“ in kot velik grešnik se za pokoro podal na božjo pot v Rim, molit na grobih ssv. apo-

steljnov Petra in Pavla. Tako je bil učeni in pobožni Dominik ubog in ponižen pred svetom! — Pri nas pa, ljubi moji, je vsa druga! Malo in nič ne vemo, pa že mislimo, da smo visoko učeni, da nam ni treba pridig in kerščanskih nauk poslušati in dobrih bukev prebirati. Malo ali celo nič dobrega ne storimo, pa že mislimo, Bog ve kaj da smo storili in koliko si pri Bogu v nebesih prislужili: „Ako ste vse storili, kolikor le premorete, recite: Nepridni hlapci smo“ — pravi Jezus. —

c) Sveti Dominik je bil na visoki stopinji in je imel imenitno, slavno službo. Bil je pri škofu za korarja in med vsemi korarji prednikov namestnik. Kralj Kastilijanski in škof sta ga visoko častila in mu izročevala častne opravila. Pa vsega tega Dominik ni maral, vse je zapustil, bos in stergau hodil, in od krivovercev preterpel zasmehovanje in zasramovanje. Pljuvali so mu v obraz, vahnjali metali blato in z njim burke in norčije vganjali. Pa vesel je hodil po svojih potih, pravo katoliško vero oznanoval, krivoverce preobračal in Boga hvalil, da mu je priložnost dana, zavoljo Jezusovega imena kaj terpeti. Slavni Dominik je bil ubog pred svetom! — Mi smo pa le časti in slave žejni in lačni, da se nam nikoli dosti ne pokadi; vsaka kriva besedica, vsak narobe pogled nam že smerdi in nas razžali. Po tem, ko je Jezus pri poslednji večerji svojim učencem noge umil, in vzel svoje oblačila, vsedel se je zopet k mizi in jim rekel: „Veste, kaj sem vam storil? Vi me kličete: Učenik in Gospod! in prav pravite, sem tudi. Ako sem tedaj jaz Gospod in Učenik vam noge umil, morate tudi vi eden drugemu noge umivati. Zgled sem vam dal, da ravno tako, kakor sem jaz storil vam, storite tudi vi.“ Tako je delal sv. Dominik, bil je krotek in ponižen, bil je ubog pred svetom.

2. Sv. Dominik pa je bil bogat pred Bogom.

Jezus je rekel: „Delajte si prijateljev s krivičnim mamonom, da vas, keदार obnemagate, vzamejo v večne prebivališča.“ Vsi cerkveni učeni ki pravijo, da ti prijatelji, ki si jih moramo nabirati, so dobre dela, to so zakladi in bogatije, ki jih ponesemo seboj v večnost. Iz katekizma pa vsi vemo, da so najimenitnejše dobre dela: Moliti, postiti se in ubogaine dajati. Vse to pa je storil sv. Dominik in bogat postal pred Bogom.

a) Sv. Dominik je rad molil. Že tedaj, ko je v Valenciji obiskoval visoke šole, že tedaj je rad molil; o polnoči je vstajal in molil. Kot korar je bil noč in dan v cerkvi in le, ako je dolžnost ali ljubezen do bližnjega zahtevala, zapustil je svojo celico, da ne bi za premišljevanje in molitev časa si prikrajšal. Posebno rad pa je že od mladih nog častil rožno Devico Marijo in za Bogom na-njo stavil največe zaupanje. Že je Dominik več let krivovercem oznanoval pravo vero in si prizadeval, nazaj jih peljati v naročje svete katoliške cerkve; pa vse je le malo zdalo in pomagalo. Dominik je bil močno žalosten. V tej svoji stiski in žalosti se toliko

bolj k Devici Mariji zateče in preserčno in goreče k njej moli. Sv. Dominiku se pri molitvi prikaže kraljica nebes in zemlje, ga potolaži in mu zaukaže, naj vse povsod uči in vpeljuje tisto molitev, kateri mi pravimo „rožnikranc.“ In ta lepa molitev se je povsod vpeljala, pobožno molila, se še moli in se bode molila. Veliko je torej Dominik sam molil, veliko ljudi k molitvi napeljal in tako tudi teh molitev se vdeležil. Tako je Dominik bogat postal pred Bogom. — Tudi mi imamo dosti priložnost moliti in si tako nabirati zakladov za nebesa. Kolikorkrat zjutrej ali zvečer, pred jedjo ali po jedi, doma ali v cerkvi kako molitev opravimo, storimo dobro delo in si pridobimo zaklad pri Bogu. Kolikorkrat premišljujemo božje lastnosti, božje stvari in božje dobrote in milosti postavim: kedar se sprehajamo med žitom in sadjem, in si mislimo, oh! kako mogočen, dober in moder je Bog, — ali kedar bliska in gromi, se gibljejo nebeške moči in trepetajo vse stvari, in si mislimo, oh! kako mogočen in strašen je Bog, kako borna in slaba stvarica je človek pred njim, — kedar tako misliš in premišljuješ, moliš, storiš dobro delo in bogat postajaš pred Bogom. Oče in mati, gospodar in gospodinja! kedar svojo družino k molitvi ravnate, ali kako molitvico učite, tudi to vam je zarajtano; in vaše košti bojo že prah in pepel, vaši ljudje bojo vašo molitvico še molili in dobre dela bojo tudi vam zarajtane in vaši zakladi za nebesa bojo vedno še naraščali. —

b) Drugo dobro delo je postiti se; tudi to dobro delo je opravljal sv. Dominik. Že sem vam omenil, da se je sv. Dominik od mladih nog zatajeval in postil; da ni nič maral za posvetno blago in posvetne veselice; mesa nikoli ni jedel, in kruha od hiše do hiše beračil. Z romarsko palico v roci in z culico čez ramo je hodil Dominik bos in peš od vasi do vasi pa vse težave in nadloge je voljno in veselo prenašal za pokoro svojih grehov. S postom, z zatajevanjem in s poterpežljivostjo si je sv. Dominik nabiral zakladov za nebesa in bogat postal pred Bogom. — Ne reci: Jaz ne morem nič dobrega storiti, ubog sem. Dosti imaš priložnost tudi ti, da si nabiraš zakladov za nebesa. V greh te vabi tvoje popačeno meso in hudobni svet, — premaguj se in storiš najboljšo dobro delo. Stiskajo in tarejo te križi in težave razne baže, — zadeni naložene križe na svoje rame in nosi jih vdano in poterpežljivo za Jezusom, tako delaš dobre dela. — Vabijo te posvetne veselice in nečimurne dobre volje, vabijo te maloprada knjige in tovaršije, naj malo maraš za cerkveno postno postavo in meso ješ o prepovedanih dneh. Ne poslušaj teh zapeljivcev in krivih prerokov; poslušaj mili glas svoje matere cerkve in derži se cerkvene zapovedi, — tako opravljaš dobre dela in se bogatiš pred Bogom!

c) Tretje dobro delo je ubogaine dajati; tudi to delo je zvesto opravljal sv. Dominik. Siromakom je bil silno dobron. Ubogi so se mu tolikanj smilili, da je prodal vse svoje imetje, še celo svoje

mu tako drage bukve, da jim je pomagal. Drugi so se nad tim čudili; Dominik jim pa reče: „Ali bi mogel te mertve bukve prebirati, zraven pa gledati, da ljudje lakote umirajo.“ Videl je neko gospó jokati, ker so jej morski roparji brata ugrabili in odpeljali; rada bi ga bila odkupila pa ni imela denarja. Dominik se jej pa ponudi, naj njega proda in za ta denar potem brata svojega odkupi. Tako je sv. Dominik opravljal dobre dela telesne milosti. Skerbel pa je šel bolj za dušo svojega bližnjega in tako doprinašal dobre dela duhovne milosti. Nevernike in krivoverce v sveto katoliško cerkev voditi, grešnike spokorjati in boljšati, to je bilo njegovo najljubše delo od prve mladosti do sive starosti. Zanesljivi pisatelji terdijo, da je sv. Dominik nad sto tisoč ljudi spreobernal. Sejal je sveti Dominik seme božje že enajst let, pa to mu je bilo še premalo. Nabral si se pomagavcev pri tem sv. opravilu. Ustanovil je red, ktereга glavni namen bi bil: oznanovati božjo besedo, spreobračati krivoverce, braniti in zagovarjati sveto katoliško cerkev in razširjati sv. katoliško vero. In še naše dni obstaja in živi ta red in tem brambovcem in bojevavcem pravimo „dominikanci“ ali „bratje pridigarji.“ Tako to sv. drevo, ki ga je zasadil sv. Dominik, še zdaj naše dni terdno stoji, veselo cveti, brani in razširja sveto katoliško vero in nosi žlahtni sad ne samo za nas zemljenčane, temuč tudi za sv. Dominika v nebesih, povišuje njegove zasluge in povišuje njegovo plačilo in veselje v nebesih. — Ravno tako more tudi vsak izmed nas ubogaime dajati, svojemu bližnjemu kaj dobrega storiti na duši ali telesu in si tako zakladov nabirati pred Bogom. Vsaka drobtinica suhega kruha, vsaka kaplica merzle vode, vsak krajcar, vsaka mila beseda, vsak očenaš, vse dobro, kar storimo bližnjemu na telesu, vse je zapisano pri Bogu, ki bode vse gotovo plačeval. Posebno pa kar dobrega storimo bližnjemu na duši, to težko potegne na vagi božje pravice. Ti, ki nevedne podučuješ, — ti, ki grešnike svariš in kaznuješ, — ti, ki žalostne tolažiš in razveseljuješ, — ti, ki svojim razžaljivcem ljubeznjivo odpuščaš, — ti, ki tudi krivico voljno prenašaš in z dobrim povračaš, — ti, ki molitve za žive in mertve k Bogu pošiljaš, — veseli se in poskakuj! Naj bi bil še tak revež in celo berač pred svetom, bogat, silno bogat si pred Bogom: „Veselite se; kajti vaše plačilo je obilno v nebesih.“ Le to, ljubi moji! zvesto glejmo, da smo brez smertnega greha in da živimo v gnadi božji; potem pa še to, da vse dobre dela opravljamo iz ljubezni božje, ker je volja nebeskega Očeta tako.

Sklep.

„Vsak, kateri se povišuje, bo ponižan; kdor se pa ponižuje, bo povišan.“ Sv. Dominik je bil ubog pred svetom, pa bogat pred Bogom. Velike čudeže je Bog po njem delal in mu slednjič še smertno uro naznanil. Okoli njegove postelji so stali njegovi to-

varši in molili, ž njimi je tudi molil Dominik. Pridejo v molitvah do besed: „Pridite na pomoč vi svetniki božji, pridite mu na proti vi angelji Gospodovi, sprejmite njegovo dušo in nesite jo pred obličje Najvišega.“ Po teh besedah Dominik obmolkne, usta zastojé, oči se mu vzdignejo kviško in njegova duša zletí iz telesa; angelji jo nesó v sveti raj, kjer mu njegove dobre dela nosijo večne obresti. — Alite ljubi moji! tudi mi si želimo umreti tako in bogati priti pred sodnji stol božji? Bodimo le radi ubogi in borni pred svetom, pa prizadevajmo si, da postanemo bogati pred Bogom; moliti, postiti se in ubogaimo dajati bodi naša bogatija; potem bojo tudi svete nebesa enkrat naše plačilo. Amen.

Pridiga za XI. pobinkoštno nedeljo.

(Sv. Lovrenc: iz njegovega življenja tri zlati nauki ravno za naše čase.)

„Vse je prav storil; gluhim je dal slišati, in mutastim govoriti.“

Mark. 7. 37.

V v o d.

Danešnje sveto evangelje nam stavi pred oči veliko siroto, ki ni slišal in ni znal govoriti; pripeljali so pred Jezusa gluhega in mutastega; zraven so pa Jezusa prosili, naj roko položi nanj. In res! Dobrotljivi Jezus se ga usmili: Vzel ga je zmed množice na stran, je vteknil svoje perste v njegove ušesa, ter je plunil in se doteknil njegovega jezika; je pogledal v nebo in izdihnil rekoč: Efeta, to je, odpri se! In glejte čudež! Odperle so se mu ušesa, razvezal se mu je jezik in sirota začne prav govoriti. Ozdravljeni bolnik in vsi pričujoči ljudje so stermeli, se veselili in klicali: Vse je prav storil; gluhim je dal slišati in mutastim govoriti. Tako usmiljen in dobrotljiv je bil Jezus do bolnikov, do ubogih in do sirot. Kakor Jezus — naš učenik — tako so delali vsi njegovi učenci, ssv. aposteljni, vsi svetniki in svetnice božje. Kakor juterna danica med zvezdami sveti se med temi ravno ta svetnik, kterega god jutre obhajamo, sv. levit in mučenec Lovrenc.

Zatorej pogledjmo danes sv. bukve, ki nam jih slavna družba sv. Mohora na svitlo daje in premišljujemo, kar se nam v teh bukvah od sv. Lovrenca pripoveduje. Tri zlate, posebno za naše čase imenitne nauke hočem vam iz življenja sv. Lovrenca podati in ti nauki so ti le:

1. Ljubimo sv. katoliško cerkev;
2. deržimo se papeža, in
3. ne bojmo se deželskih oblastnikov! Pripravite se!

Razlaga.

Ljubezen, pravimo, išče ljubezni. Sveta katoliška cerkev nas vse serčno ljubi, zatoraj tudi zasluži;

1. Da sv. katoliško cerkev ljubimo tudi mi. Sv. Lovrenc je v Rimu živel v tretjem stoletji; prvi kristijani so radi sv. cerkvi donašali svoje darove in veliko denarjev je dohajalo v cerkveno blagajnico. S temi denarji so se kupovale cerkvene obleke in posode in preživljalo se je mnogo udov, sirot in več kot petnajststo siromakov. Krasne so bile posode pri božji službi. To ravno je mikalo lakomnost ajdov, in krivo bilo Lavrencijeve smerti.

Cesarjev namestnik v Rimu izvé od teh cerkvenih zakladov. Misleč, kakošno bogastvo morajo kristijani imeti skrito, sklene, je oropati. Zato veli dijakona Lavrencija pred-se pripeljati, in ga nagovori: „Je li res, da so veliki kupi zlata in srebra v omarah kristijanov shranjeni? Sporočilo se mi je, da imajo vaši duhovni zlate posode pri svojih daritvah, da posvečeno kri iz srebernih skledic uživajo, in da pri vaših ponočnih shodih voščine sveče na zlatih svečnikih goré. Tudi se mi pripoveduje, da vaši bratje zemljišča in imetje prodajajo, ter denarje k nogam vašega velikega duhovna pokladajo. Te zaklade, ki so v najskrivniših kotih po vaših cerkvah shranjeni, te mi prinesite! Vaš Bog ne kuje denarja. Prišed na svet ni denarjev nič prinesel seboj. Prišel je le z besedami, a mošnja mu je bila prazna. Dajte mi svoje posvetne zaklade, in vaše bogastvo naj bodo besede, ki so vam je pridigali.“ Mirno brez strahú mu odgovori Lavrencij: „Res je; bogata je naša cerkev, zlatá se vse leskeče; cesar sam nima toliko. Velik del tega ti hočem pokazati, le dovoli mi časa, da vse oskerbim.“

Oblastnik dovoli Lavrenciju tri dni odloga, da poišče cerkvenih zakladov. Med tem obleta Lavrencij vse ulice, ceste in razpotja, zbiraje množico beračev. V dolgih verstah jih postavi pred cerkvijo; najprej slepe, potem pokveke brez roke ali noge, na to gobove, kruljeve, hrome in kakor si bodi betežne. Bila jih je velika truma. Tretji dan gre Lavrencij k oblastniku. Reče mu: „Pridi in pojdi za menoj, videl boš versto svetlih posod, in zlata in srebra vobilno.“ Oblastnik, hlepeč po denarji, hití z Lavrencijem proti cerkvi. A kaj se mu pokaže? Namesto zlata in srebra stoji pred vratmi velika truma razcapanih beračev in ubozih bolnikov. Marsikteri iz med njih so milo zdihovali. Videvši to množico ubozih zgrabi oblastnika silna togota. Maščevanja željen se ozira sedaj na berače, sedaj na

berače, sedaj na Lavrencija. Lavrencij pa mu dé: „Čemu gnjev in serd? Se ti mar gnjusijo te cape in te mile tožbe? Kaj pa je zlato, kterega poželiš, kakor rumeno, svetlo blato? Zlato je zaničljiva ruda, vir hudobij, laži in izdajstva. Tu poglej to trumo nesrečnih, oni so pravo zlato, oni otroci luči, zakaj njihove boleznj, njihove nadloge, ki je s poterpežljivostjo prenašajo, delajo jih bogate pri Bogu. V teh ubozih lahko ugledaš zaklade, koje sem ti obljubil pokazati. Da pa ne boš Kristusa imel za revnega, hočem ti tudi biserov in žlahnih kamenov pokazati. Svetli so, kakor zvezde in čisti, kakor voda nebeška. Oglej to množico devic! To je cerkveno lepoticje, to so dragocenosti, ki je prinašajo Kristusu. Glej, to so naši zakladi, vzemi jih! Obogati ž njimi cesarja, obogati Rimsko mesto!“

Tako lepo je skerbela sv. katoliška cerkev za uboge in siromake že od svojih prvih časov in skerbi še za-nje tudi naše dni, skerbi za naše dušne in telesne reve in potrebe. Sveta cerkev je prva napravila kerščanske šole, klicala v nje kerščansko mladino in jo podučevala v tem, kar jej hasne za večno in časno srečo. V ta namen je tudi napravila samostane ali kloštre, ki so veliko sto let skoraj sami po celej Evropi vse šole in naučne naprave v svojih rokah imeli in oskerbovali. In še naše dni razpošilja učene in iskrene može in žene, mladenče in device na vse kraje vesoljnega sveta, da nevernikom in divjakom prižigajo luč sv. evangelja, luč prave omike in svobode. — Ni je pa tudi telesne reve in potrebe, za katero bi sv. cerkev pomoči ne imela: za bolnike ima usmiljene brate in sestre, za siromake in sirote ima svoje siromašnice in sirotnišnice, za grešnike in grešnice ima svoje nune od dobrega pastirja; za uboge ajdovske otročiče, za jetnike ima zopet družbe, ki denarjev nabirajo, da se te sirote odkupijo. Da prav kratko povem: Sveta katoliška cerkev kakor zvesta in dobra mati skerbi za vse človeške reve in potrebe. Taka ljubezen je vredna ljubezni; zatoraj zasluži sv. cerkev, da jo ljubimo!

Poglejmo pa zopet na sv. Lovrenca in učimo se od njega:

2. Naj se terdno deržimo rimskega papeža.

Bilo je leta 258 po Kristusovem rojstvu, ko so v Rimu čestitega starčeka peljali na morišče. Spremljevala ga je z némo žalostjo na obličji velika množica, med njimi lep mladenec z grozno serčno britkostjo. Ko starček mirno gre po svojem potu, prignjete se ta mladenec blizo njega. Ogovori ga z britkim glasom: „Oh, oče, kam greš brez svojega sina? Kam greš, sveti véliki mašnik, brez svojega dijakona? Nikdar nisi opravljal svete daritve, da ne bi ti bil na strani stal. Oče, morda sem te razžalil, ali je morda omerznila moja gorečnost? Poskusi me sedaj, ali sem nevreden služabnik, izvoljen od tebe, da delim sveto kri. Abraham je daroval svojega sina, in Peter pred seboj poslal Štefana; oče, pokaži sedaj tudi ti, kako moč imaš v svojem sinu, in daruj ga, kterega si podučil, da

v spremstvu dospeš do krone.“ Tako je govoril dijakon Lavrencij čistemu starčeku papežu Sikstu II., ker ta je bil, ki ga je grozoviti cesar Valerijan, podšuntan po nekem Egiptovskem čarovniku Makreanu, bil v smert obsodil.

Kakor svojega očeta je ljubil Lavrencij sv. papeža Siksta. Bil je vedno pri njem, zato se tudi sedaj, ko so ga peljali v smert, ni hotel ločiti od njega, temuč je hotel ž njim vred umreti. Pa Sikst mu prijazno reče; „Moj Sin! jaz te ne zapustim; ti ostaneš pri meni. A čaka te najhujši boj. Zato utolaži svoje serce; ne bodeš dolgo hrepenel po meni, — še tri dni, in prideš za menoj!“ To izgovorivši mu veli vse cerkvene zaklade razdeliti ubogim, da ne bi jih ajdje poropali. Potem položi ves vdan svojo glavo pod meč. Njegove besede pa so se natanko izpolnile. Lavrencij je videl pasti glavo svojega najboljšega prijatelja, svojega očeta. Odslej tudi življenje za-nj ni imelo nikakove cene. Želel je, iti kmalo za Sikstom, ter zediniti se s Kristusom. Spominjajoč se besed; „Čez tri dni prideš za menoj,“ gre nazaj v mesto zbere uboge krog sebe, in razdeli med nje ves denar in vse dragocenosti, ki so mu bile izročene.

Tako je sveti Lovrenc ljubil in spoštoval, pa tudi poslušal in ubogal sv. Očeta Siksta. Oh ljubi moji! lep pa tudi potreben izgled nam vsem v sedanjih žalostnih časih! Ločili so neverni okrutniki levita Lovrenca od papeža Siksta; tako si prizadevajo neverniki tudi naše dni katoličane ločiti od papeža, ovčice od pastirja, ude od glave; udariti hočejo pastirja, da bi se ovce razškrpale in pogubile. Papeža Siksta so neverniki vjeli, vsega oropali in slednjič vlekli na morišče. Sv. Oče Pij je bil že večkrat v smertni nevarnosti, so ga vsega oropali, le eno hišo mu prepustili, v kateri kakor jetnik živi in sam večni Bog ve, kaj še pride nad sivega starčka Pija. Sveti Lovrenc svojega papeža ni zapustil, letel za njim na morišče in hotel je umreti ž njim. Terdno oklenimo se tudi mi svetega Očeta Pija, on je Jezusov namestnik, vidni poglavar sv. katoliške cerkve, nezmotljivi učenik kerščanske vere: Kar uči, terdno verujmo; kar zapoveduje, zvesto spolnujmo; pobožno za njega zdihujmo in žebrajmo; za njega potegujmo se in branimo se; ž njim žalujmo, ž njim veselimo se, ž njim terpimo in prenašajmo sedanje revne in žalostne čase; za njega tudi, ako premoremo, kaj darujmo, da zamore svoje obširne dolžnosti, in drage opravila na vse strani srečno spolnovati pa opravljati. Tako smo pravi verni katoličani: „Kjer je papež, tam je katoliška cerkev!“

Pa obrnimo se še enkrat k sv. Lovrencu in poslušajmo, kaj nas še uči? Sv. Lovrenc nas uči:

3. Naj se bojimo deželskih oblastnikov.

Slišali ste, kaj je storil sv. Lovrenc s cerkvenim bogastvom; razdelil je ves cerkveni denar med uboge, jih po versti postavi, pokliče poglavarja in mu reče, da so to cerkveni zakladi, naj jih le vzame in ž njimi naj obogati cesarja in mesto Rim.

Silno razkačen se zadere oblastnik: „Ali ti se upaš, mene zaničevati? Misliš, da smeš to storiti brez kazni? Moja mehkota storila te je prederznega. A še je ojstra sekira, in šibe niso prazna lepota, ki je nosijo v rokah služabniki pravičnosti. Vem, ti želiš smerti; a vedi, da ne boš kmalo svojega življenja pod sekiro izdihnil. O ne, smert, ki te čaka, bo počasna in muke mnogotere.“ Sedaj mu veli okrutnik vse oblačila z života stergati, in ga s šibami tako dolgo tepsti, da je ves v kervi in razmesarjen. Potem veli vse drugo mučeniško orožje pred-nj prinesiti, žugaje mu še hujše muke, ako ne bo daroval malikom. Komaj Lavrencij zopet izreče, da nikdar in nikoli ga ne bo k temu prisilil, že ga ukaže na tezalnico razpeti, ga z vervmi na kviško potegniti, in po vsem životu pretepati z biči, ki so imeli na koncu železne grebene. Tako neusmiljeno raztepenega ga ukaže z gorečimi bakljami žgati; potem ga zopet tretjič in sicer s svinčenimi palicami bičati. Pri takem le še ponovljenem bičanju se primeri, da Roman, eden izmed vojnikov, zagleda na Lavrencijevi strani stati angelja, ki ga tolaži, ter mu pot na licih in kri iz ran briše. To ga gine, da tudi on prosi svetega kersta. Trinogi opešajo pri mukah, a Lavrencij ne opeša v terpljenji. Slednjič ukaže grozoviti oblastnik, da ga s kameni po ustih tolčejo, in potem zaprejo v ječo.

Celo noč premišljuje divjak, kako bi ga zopet jutri še hujše terpinčil. Drugi dan toraj veli prinesiti železen roš ali raženj, pod njega deti žive žerjavice in na roš položiti Lavrencija, da bi se počasi pekel in tako poginil. A glava pečenca se jame svetiti kot žarna, svitla krona; njegovo obličje se sveti kakor solnce, in iz njegovih ran duhti najprijetniša vonjava. Lavrenciju samemu se je žerjavica zdela, kakor lepe, rudeče in duhteče rože. „Ogenj božje ljubezni, pravi o njem sv. Avguštin, ki je povziviljal njegovo notranje, je bil tolikošen, da nič ni čutil bolečin, in se mu je vse terpljenje videlo le okrepcilo in tolažba.“ Na eni strani opečen reče v tem terpljenji smehljuje se sodniku: „Na tej strani sem že opečen, ukazi me na drugo položiti.“ To se zgodi. Kmalu potem mu zopet pravi: „Sedaj je meso pečeno, jej in dobro naj ti tekne, ako je kerščansko meso bolje pečeno, kakor surovo.“ Potem oberne svoje oči proti nebesom ter moli na glas in s solzami k Bogu za spreobrnjenje Rimskega mesta, kjer sta ssv. apostola Peter in Pavel jela križ zasajati, in kteremu sta prilila s svojo kervjo. V tej goreči molitvi za blagor mestnih prebivalcev se preseli njegova lepa duša v nebesa, 10. avgusta leta 258.

Tako je sveti Lovrenc rajši storil grozovitno smert, kakor da bi bil delal zoper papeževo zapoved in deželskemu oblastniku pomagati, kaj grešnega storiti. Papež Sikst je Lovrencu ukazal, naj vse cerkvene zaklade razdeli med uboge; to je zvesto storil. Sv. Lovrenc je tudi deželni oblasti dosedaj lepo pokoren bil; vse dolžnosti zvestega državljana je spolnoval, vse plačila je obrajtoval, vse

ajdovske stiske voljno prenašal, ni nikoli razsajal, zmirjal, preklinjal ali se puntal, — le pri tem ni hotel pomagati deželnemu oblastniku, da bi cerkev oropal, tako doprinesel ž njim vred veliko hudobijo in storil smerten greh. — To je dokaj imeniten nauk za naše revne čase. Tudi naše dni nekatere deželne oblastnije papeža, škofove, duhovnike in vernike silijo k takim rečem, ki so zoper vero in vest, ki se ne morejo storiti brez greha. Kaj pa ti preganjani katoličani delajo? Ne razsajajo, ne preklinjajo, se ne puntajo, — temveč prosijo, postavno svoje pravice branijo, žebrajo, terpijo in od nebes ob pravem času pomoči pričakujejo. Le pogledjmo malo po svetu! Papež je vsega oropan in v svojem mestu in v svoji hiši jetnik; — škofje v Švicarskem, na Laškem, na Prusovskem in Ruskem, v Ameriki in v Avstraliji so rubljeni, preganjani in v ječah zaperti; več kot tisoč duhovnikov je po teh deželah kaznovanih v denarjih, iz domače dežele pregnanih ali v ječo verženih; — veliko milijonov vernih katoličanov je po imenovanih deželah zasmehovanih in preganjanib, hudo hudo stiskanih, da nimajo škofa in duhovnikov, nimajo kerščanskega nauka, nimajo sv. maše in ssv. zakramentov, nimajo v grehah in težavah in celo na smertni postelji nobene pomoči. Kaj pa te sirote delajo? Kakor sem že rekel: Postavno se branijo, molijo in terpijo, kakor prvi kristijani in sveti Lovrenc; zvesto se deržijo Jezusove vere, sv. Očeta Pija, svojih škofov in duhovnikov; vse pa opuščajo, kar je zoper katoliško vero in persta ne ganejo, da bi pomagali, take nove, zopercerkvene postave izpeljevati in sv. katoliški cerkvi škodovati. Pravi katoličan uboga rad in vselej deželno oblast, jo spoštuje in za njo moli. Kedar pa kaj zaukaže, kar je zoper vero in vest, česar nam papež in škofje prepovedujejo, tedaj pa serčno reče s sv. Petrom: „Sodite, ali je prav pred Bogom, vas bolj slušati, kakor Boga.“ Tako reče tedaj pravi katoličan in naj bi mu tudi za glavo šlo, kakor sv. Lovrencu.

Sklep.

Sv. Prudencij pripoveduje, da je Bog molitev svetega Lovrenca za Rimsko mesto vslišal; jelo je namreč odstihmal malikovavstvo v Rimu vedno bolj propadati. Tudi naše dni bi bilo tacega priprošnika treba, kajti nevera in hudobija se strašno razširja, sveta vera in lepa obnaša pa vedno bolj pojema. Dozdeva se, da na zemlji ni je pomoči; vse se vzdiguje in punta zoper sveto katoliško cerkev. Obernimo se toraj proti nebesom, pritecimo pod pomoč sv. Lovrenca, kajti sveti Avguštin pravi: „Kdo je kdaj molil na njegovem grobu, da ne bi bil prejel, česar je prosil?“ Zatoraj kličimo iz dna svojega serca: Sveti Lovrenc! pomagaj nam s svojo priprošnjo, da se naše revne, hude in žalostne čase, ko se sveta katoliška cerkev stiska od vseh strani, po tvojem izgledu ravnamo; sprosi nam milost in pomoč, da bomo sveto katoliško cerkev prav goreče ljubili, da se bomo

svetega Očeta papeža Pija zvesto držali, in da se deželskih oblastnikov ne bomo preveč bali. Bog in sveti Lovrenc pomagajta nam, da bomo Bogu dali, kar je božjega, in cesarju, kar je cesarjevega! Amen.

Pridiga za veliko gospojnico.

(Sv. Marija: Kakor mi njej, tako ona nam; gov. A. M.)

„Marija si je najboljši del izvolila, kateri jej ne bo odvzet.“ Luk. 10, 42.

Vvod.

Kterega iz med Adamovih otrok ne stiska sto in sto križev v tej dolini solz? Kdo si ne želi rešenja iz teh posvetnih nadlog? Kdo bi rad ne našel prijatelja, kateri bi imel pri ljubem Bogu tako veljavo, da bi ga moral hitro uslišati? Eno mogočno prijateljico imamo vsi in ta je Marija. Njej tedaj izročimo svoje želje in prošnje do Boga in sicer posebno danes, ko se ona tjekaj odpravlja, kjer se hoče ob desnici svojega Sina vsteti. — Jožef egiptovski je bil po nedolžnem v ječo veržen, v kateri je cele tri leta zdihoval. Imel je pa v ječi še dva tovarša, Bog ve zavoljo ktere krivice zaperta. Eden teh mu prvi pové svoje čudne sanje. Vidil sem v sanju, je rekel, vinsko terto, ki je tri verhe pognala in tri grozde obrodila, ki so hitro dozoreli; zmel sem jih in kralju piti dal. Ta sanj ima dober pomen, reče Jožef, ker za tri dni boš ječe rešen in zopet v kraljevo službo stopil, pa prijatelj! kedar se ti bo v kraljevi hiši dobro godilo; zmisli se tudi name. Danes preljubi! se Marija odpravlja iz ječe tega sveta. Kličimo za-njo: Marija! kedar boš pred tronom svojega Sina, zmisli se tudi na nas, da bomo rešeni iz te revne ječe, da pridemo skoraj v družbo izvoljenih svetnikov! Kaj mislite ali bomo uslišani? Kar Marijo zadene, ni se treba bati, ker ona nas hoče vse pri sebi imeti. Kar pa nas zadene, tu se je bati, da bo težko. Kaj pomaga, da nam Marija milosti ponuja, če se jih pa mi branimo? Kaj pomaga, da je ona svitlo solnce, če si pa mi oči zakrivamo? Koliko nam bo Marija pomagala, to je na nas ležeče.

Kedar je sv. Herman Mariji prav zvesto služil, prikazala se mu je vselej v svojej nebeški lepoti; kedar je bil v njenej službi bolj nemaren, prikazala se mu je v navadni obleki; ako bi bil pa grešil, gotovo bi se mu še prikazala ne bila. Iz tega lahko po-

snamemo, da ima Marija nad nami tako dopadanje, kakor jo častimo in da nam tudi svoje dobrote v tisti meri deli. Trojni so kristijani:

1. Dobri; tem deli obilne dobrote,
2. so srednji; tem deli srednje, in
3. so slabi; za te pa ne porajta, dokler se neboljšajo. Bomo vidili; poslušajte!

Razlaga.

1. Dobri kristijani so tisti, ki vse božje zapovedi natanko spolnujejo od prve do zadnje; so tisti, ki se znajo skerbno varovati vsakega greha in grešne priložnosti ter v svetosti od dne do dne rastejo in posebno posnemajo lepe čednosti sv. božje porodnice in jo tako zvesto častijo. Oni so najbližnji v naročju Marije in smejo najbolj upati, da Marija jim bo gotovo pomagala v telesnih in dušnih potrebah. Poglejmo tisto ženitnino v Kani Galilejskem, kjer sta bila tudi Jezus in Marija pričujoča. Ko vina zmanjkuje, in je zavoljo tega ženin v velikih skerbeh, hitro se Marija k svojemu Sinu oberne s kratko prošnjo: Vina nimajo. Kristus jej pa prijazno odgovori: „Žena! moja ura ni še prišla.“ Hotel je reči: „Meni ni še dano od Očeta, da bi začel čudeže delati.“ Zdi se pa, da ga je Marija vendar še enkrat zaprosila; vedela je, da jo bo uslišal; kajti ukazala je storiti, kar bo on ukazal. Hitro je storil prvi čudež in spremenil vodo v vino na prošnjo svoje Matere. Praša se pa: Kdo so bili tisti ženini, katerih se je Marija tako ljubeznjivo usmilila? Nekteri cerkveni očetje mislijo, da je bil sveti Janez evangelist, drugi, da je bil sv. Šimon apostelj. Gotovo je pa to, da biti so morali sv. možje, ker jih stavijo z aposteljni v eno versto, ker so bili vredni Marijnega usmiljenja in Jezusovega prvega čudeža. Ta prigodba nas pa prepriča, da Marija za svoje po materno skerbi in jih ne zapusti, ko bi imela svojega Sina tudi siliti čudeže delati. Ona jim rada in hitro na pomoč prihiti, ako jih vidi v nevarnostih, ali v preganjanjih, ali v skušnjavah ali v boleznih ali tudi v smertni vojski.

Ako hoče kdo vedeti, kako Marija svojim častilcem pomaga v telesnih nevarnostih, naj praša sv. Hermana, ktereга smo ravno prej omenili. Ko je ta mladeneč bolen na postelji ležal, prikazala se mu je Marija in ga posvarila, naj se varuje na ranjeno roko v spanju se nasloniti, ker se mu drugači gotovo serčna žila odpre in kri odteče. — Kako pomaga Marija tistim, ki preganjanje terpijo zavoljo svete vere, pove sv. Janez Damaščan. Ker je namreč sv. vero s peresom zagovarjal, to je, je s pismom svaril preganjalce, odsekali so mu desno roko, da bi ne mogel več pisati. Marija sama pa mu jo je zopet zacelila. — Kako pomaga Marija bolnikom.

pove blaženi Miklavž Brunon; terpel je strašne bolečine, kar se mu Marija prikaže, ga na čudno vižo ozdravi in je hotla, naj jo zana-prej imenujejo Devico pomočnico ali zdravje bolnikov, kakor jo še zdaj imenujemo v lavretanksih litanijah. — Kako pomaga Marija svojim častilcem celo ob smertni uri, pokazala je sv. Janezu od Boga. Ko je že umiral, prikaže se mu sv. božja Porodnica, mu mirtvaški pot skerbnó s čela briše in pravi: „Ta je tista grenka ura, ob kateri svojih zvestih služabnikov nikdar ne zapustim.“ Glejte koliko milost sme od Marije pričakovati tisti kristijan, ki sveto živi po njenem zgledu in njene čednosti posnema, kakor ona od nas tirja. Pa poglejmo naprej drugo versto kristijanov.

2. Kteri so tisti srednji ali, kakor jim pravimo, mlačni kristijani? To so tisti, ki živijo po šegah, po navadi tega sveta, ki bi radi Bogu služili, pa hudiča vendar ne zapustili; so tisti, ki gredó enkrat na leto za silo k spovedi, drugi dan so pa zopet stari grešniki; na tem svetu se hočejo s svetom in s hudičem veseliti, pa na unem svetu vendar z Jezusom kraljevati, kar pa ne more biti. Kako se bo Marija do teh obnašala? Sledeča prigodba naj pokaže. Bil je mladeneč vpisan v bratovščino prečistega serca Marije Dev. Kedar so drugi v nedeljo v cerkev šli Marijo častit, poda se on iz mesta na deželo pohajkovat. Opominjali so ga na njegovo dolžnost. On se pa nasmeje in pravi: Se mi ne ljubi. Pride do jezera, stopi v barčico in začne ribe loviti. Ali hud veter navstane in ga z barčico sem ter tje premeta. V smertni nevarnosti začne mladeneč Marijo na pomoč klicati in zdihuje: Marija! Marija pomagaj! Kar glej iz oblakov se ona oglasi: Se mi ne poljubi. — Pomagaj! pomagaj! — Se mi ne poljubi. Ne vem kaj se je revežu potem zgodilo. Le to naj se vsak zapomni, da, kdor Marijo le na pol časti, se ne sme na njeno pomoč zanašati in še ob smertni uri mu bo znala odgovoriti: Tebi pomagati — se mi ne ljubi. In kaj bo potem? To se da ležej misliti, ko dopovedati.

Sv. pismo primerja Marijo z jutrajno zarjo. Zakaj? Visokoučeni Spinelj pravi, da zato, ker kakor zarja solnce za seboj pripelje, tako nam je Marija rodila Jezusa, ki je solnce pravice. Kakor jutrajna zarja zapodi divje zverine, hudobne ljudi in tatove, tako razpodi Marija peklenske pošasti, hudiča in njegove pomagače. Kakor zarja vedno svitleja prihaja, tako tudi Marija, dokler ni bila nad vse angelje in svetnike postavljena, kakor solnce nad zvezde. Sv. Inocenc papež pravi: „In jutrajna zarja je med nočjo in med dnevom, in ni ne gorka ne merzla; tako Marija ni ne gorka ne merzla do mlačnih kristijanov.“ Ona jih vselej in celoma ne zaverže, pa jim tudi vselej in posebnih milost ne skazuje.

3. Do slabih kristijanov tretjič se Marija serdito skazuje. Kteri so slabi kristijani? Po njih sadu jih boste spoznali. Oni so tisti, ki ne grešijo zavoljo človeške slabosti, ampak iz hudobije. Ne po-

rajtajo ne svarjenja pridigarjev, ne spovednikov in tudi ne očitanja vesti, ampak terdovratni gujijejo v mlaki pregreh mesece in leta in nobenega poboljšanja ne pokažejo. Kaj delajo nesrečneži? Ali so se odpovedali večnemu življenju? Mi se nismo odpovedali, pravijo, ampak terdno upamo zveličati se, saj večkrat Marijo počastimo s kakim očenašem ali češčenamarijo. Ali mislijo oni, da zanašaje se na te molitvice smejo bolj brez skerbi grešiti? Ali mislijo, da zavoljo tega majhnega češčenja jih bo Marija na čudno vižo rešila, naj se le v grehih valjajo, kakor jim ljubo? O kako se goljufajo! Poslušajte, kaj se je Jeruzalemskemu mestu zgodilo. Vidili so prebivalci mesta vse verste gnjusobnih pregreh, ki so se v mestu godile. Preroki so jim po božjem ukazu žugali, da sovražniki bodo mesto razdjali, ako se ne poboljšajo. Posmehovali so se tem opominjevanjem, ker so mislili, da Bog ne more pripustiti, da bi neverni sovražniki tako veliko mesto razdjali in, kar je še več, tako drag in svet tempelj pokončali. Na tempelj so se zanašali misleči, da zavoljo njega jih roka božja zadela ne bo, naj že grešijo kakor jim ljubo. Opominjal jih je prerok Jeremija trikrat, naj se na tempelj nikar ne zanašajo. Ker tudi tega svarjenja niso sprejeli, prišel je kralj Nabuhodonozor, je mesto in tempelj razdjal in zagrešeno ljudstvo pokončal. Kakor Jeruzalemti se goljufajo tudi kristijanski grešniki, ki se na Marijo zanašajo, ter prederzno na božjo milost grešijo in mislijo, da zavoljo Marije jih roka Gospodova zadela ne bo. Jeruzalemti nas učijo in jaz priterdim, da, kdor hoče upati, da ga bo Marija rešila vsega hudega na duši in na telesu in mu k zveličanju pomagala, mora greh zapustiti, se poboljšati in vse novo življenje začeti. Ta je edina pot, edini pripomoček.

Ali marsikteri zarobljen prevzetnež zna vgovarjati: Če se grehu odpovem in pokoro delam, lahko se sam zveličam; kaj mi je treba še pomoči Marijine? Zaslepljen tak grešnik, kako nespametno govori! Naj se le spove in naj dela terden sklep poboljšanja, saj mu slabo poželenje le ostane, ostanejo stare navade, hudič noče še pustiti pravice do njegove duše in Bog s tolikimi grehi razžaljen se ne da tako hitro potolažiti. Tedaj je grešnik tudi po pokori še vedno v veliki nevarnosti večnega pogubljenja. Zastarani grešnik se težko poboljša, še težje pa zveliča. K temu je potreba posebne milosti božje. Kdo mu jo bo pridobil, če ne Marija? Si jo zamore li sam pridobiti?

Prašaj kaj je tedaj storiti? ali bom obupal? Bog varuj! prašam, ali resnično želiš poboljšanja? Če tega ne želiš, zastonj se Mariji priporočaj. Kakor Bog terdovratnih grešnikov ne posluša, tako tudi ne Marija. Ako pa resnično želiš poboljšanja, tedaj zaplljivo priporočaj se Mariji, kakor otrok svoje mater. Ona sama je v svetih nebesih, ki se kliče pribežališče grešnikov. Ona potolaži jezo božjo, ona zaduši skušnjave, ona odvrta zalezovanja hudičeve, ona tiste sprejme, ktere Sin zaverže in gotovo pogubljen je, ktere

ona zaverže. „Resnično, govori sveti Ignaci mučenec, ni mogoče, da bi se grešnik zveličal, ako mu ti ne pomagaš, o Devica!“ Tega nas prepriča resnična dogodba: Marija po imenu egiptovska je celih 17 let v očitnih grehih živela in veliko veliko duš hudiču pridobila. Z grešnimi nameni pride v Jeruzalem in hoče z drugim ljudstvom v cerkev Gospodovo iti. Ali čudna nevidna moč jo na vratih ustavi. Skuša še enkrat, pa noter ne more; ne more noge zgeniti in prestopiti; skuša v tretje, pa zastoj, ravno tista moč jej brani. Strah jo obide. Vest jej začne očitati: Glej to je sad tvojih hudobij, da še vredna nisi pred Najsvetejšega stopiti. Kaj ti ostane kakor večno pogubljenje, ker te je Bog zavergel? Tako vest očita. Ona pa povzdigne oči in nad cerkvenimi vratmi zagleda podobo Matere božje. Pred njo skesano poklekne, jej obljubi poboljšanje in prosi, da bi le smela v cerkev stopiti. Vzdigne se le in brez zadržka je v cerkvi in pred oltarjem obljubi, oostro pokoro za svoje grehe delati. Kar je tudi spolnila; pokorila se je celih sedemnajst let v puščavi, kakor je prej 17 let grešila.

Sklep.

Veš tedaj kristijan, kdo sme od Marije pomoči upati, od Marije, ki je začela današnji dan zaklade nebeskih milost čez človeški rod razpisati? Tri verste kristijanov so: eni dobri, drugi srednji, tretji slabi. Iz ktere verste si ti? Si iz prve? O tedaj ti iz serca srečo želim, ker si ljubljenec Marijin, od nje smeš tako rekoč čudeže pričakovati. Si iz druge verste, nisi ne gorek ne merzel, ampak mlačen? Tedaj ne zanašaj se preveč, ker Marija te zna zapustiti in pripustiti večnemu pogubljenju. Pomakni se v prvo versto. Si pa iz tretje verste? Oj me! zarotim te tedaj pri večni sreči tvoje duše, zapusti sedajno pot, padi na kolena pred Marijo in prosi jo potrebne pomoči, da se iz grešnih mrež iztergaš in milo jo zaprosi: O Marija! za pet kervavih ran tvojega Sina te prosim, ker me je Oče zavergel, sprejmi me za svojega otroka vsaj ti, o mila Mati Marija. Amen.

Pridiga za XII. pobinkoštno nedeljo.

(Sveti Rok: Najimenoitniše dobre dela.)

„Jezus mu reče: Pojdi in tudi ti tako stori.“
Luk. 10, 37.

V v o d.

Danešnje sv. evangelije nam pred oči postavlja človeka, ki je bil v resnici usmiljenega serca. Nek Samarijan vidi ob potu ležati neznanega človeka. Bil je ta človek ves v ranah, na pol mertev in vsega oropan. Samarijan ga vidi in v serce se mu smili. Ni šel merzlo mimo, kakor judovsk duhoven in levit, temveč pristopil je, mu rane obvezal, vlil v nje olja in vina, ga posadil na svoje živinče in ga peljal v gostilnico. Tu ga je lepo oskerbel, vzal je dva denarja, ju dal gostilniku in rekel: Skerbi za-nj, in kolikor več izdaš, ti bodem nazaj gredé povrnil. Samarijan je res dokaj lepo ravnal! Videl je, da je nesrečnež judovske vere in njegov sovražnik; pa vendar je vse to pozabil, se ga usmilil in mu pomagal pa postregel, kolikor je le mogel.

Jezus ga je za to delo tudi pohvalil in pristavil besede: „Pojdi in stori tudi tako!“ Te besede: „Stori tudi ti tako,“ veljajo tudi nam vsem; tudi mi moramo dobrega storiti bližnjemu, naj si bode kdorkoli hoče; kdor je v sili in potrebi, in mu zamoremo pomagati, dolžni smo to pri tej priči tudi storiti, kakor je storil Samarijan: „Pojdi in tudi ti tako stori,“ pravi Jezus. Po teh Jezusovih besedah so se kristijani vselej in zvesto ravnali, kakor nam pričajo bukve, v katerih se popisuje življenje svetnikov; vsi svetniki in svetnice božje so bili usmiljenega serca in radi doprinašali dobre dela. Ni dolgo, kar sem vam govoril od dobrih del in vam kazal, kako je sveti Dominik bil boren pred svetom, pa bogat pred Bogom. Opominjal sem vas, naj si tudi mi nabiramo teh zakladov in bogatij. Posebno hočem danes povdarjati, kako naj opravljamo dobre dela, da bojo kaj veljale pred Bogom in nam zakladi za nebesa. In veste, zakaj da danes zopet govorim od dobrih del? Ravno danes obhajamo spomin nekega svetnika, ki je posebno rad doprinašal dobre dela in se na to stran prelepo sveti med svetniki in svetnicami božjimi. Ta svetnik je sv. Rok, in o njem hočem tudi jaz danes govoriti. Pravim toraj:

1. Sv. Rok je doprinašal dobre dela;

2. doprinašal jih je v stanugnade božje in

3. doprinašal jih je iz ljubezni do Boga in bližnjega. Pripravite se!

Razlaga.

Iz katekizma vam je znano, da so tri najmenitniše dobre dela: Molitev, post in miloščina. Molitev tu pa ni le samo navadna molitev, ko molimo — postavim — zjutraj ali zvečer, pred jedjo in po jedi, molitev se tu pravi vse, kedar na Boga mislimo, njegove lastnosti in stvari premišljujemo, v cerkev, ali na božjo pot, k procesiji gremo, svete zakramente prejemljemo, božjo besedo poslušamo — vse to se pravi molitev. — Tudi dobro delo „post“ ni samo to, da se postimo po cerkveni zapovedi, post pomenja tudi vse, kar si veselega pritergamo ali hudega naložimo ali križe in težave voljno prenašamo. — Miloščina pa je vse, kar bližnjemu dobrega na duši ali telesu storimo. To so najmenitniše dobre dela; že sv. nadangelj Rafael je Tobiju rekel: „Boljši je molitev s postom in miloščino kakor spravljati zaklade zlata in srebra.“

1. Sv. Rok je doprinašal vse te tri dobre dela. Sv. Rok se je rodil leta 1295 v mestu Mompeljé na južnem Francoskem od bogatih in pobožnih staršev. Že od mladih nog je bila molitev njegovo veselje. Ko je odrasel, zavil se je v revno romarsko haljo in se podal v Rim, ondi molit na grobeh sv. aposteljnov Petra in Pavla. Nikjer ni šel mimo nobene cerkve, kjer ne bi pomolil in opravil svoje pobožnosti. V Rimu je ostal cele tri leta in njegovo opravilo je bilo: Moliti. Bil je tudi v ječo veržen, pa v ječi je rad molil in premišljeval in svetila mu je zato v molitvi in premišljevanji luč nebeška. — Sv. Rok se je tudi postil. Čudno je to bilo, da se je sv. Rok že kot dete postil. Njegova pobožna mati je imela navado, ob sredah in petkih le enkrat na dan jesti; tako je tudi dete Rok ob teh dneh le enkrat zizalo na maternih persih. Na potu v mesto Rim je Rok kot berač kruha prosil in prenočeval ali pod milim nebom, ali v hišah ubožih ali pa v bolnišnicah. Ves v božjo voljo vdan je prenašal vse terpljenje in je zdihoval ležé v majhni koči na terdi slami: „Presladki moj Jezus! sedaj, ko me spoznaváš vrednega, da terpim, sedaj vem za gotovo, da me ljubiš in da si me sprejel za svojega otroka. V tvoji ljubezni mi je vse terpljenje sladčiča in tudi smerti se ne bojim. Oh koliko hvalo sem tebi dolžen, da me svojega služabnika obišeš z zasluženó šibo!“ In britkega terpljenja mu je Bog veliko naložil. Ko se je ozdravil kužne bolezni, poda se na svoj domači kraj v Mompeljé, pa nihče, ga ne pozna, še celó njegov stric ne, kteremu je vse svoje pohišstvo prepustil. Imeli so ga za ogleduha in v ječo vergli. Celih pet let je prebival v tej ječi, od vseh nepoznan, zapuščen in pozabljen. Tako se je sv. Rok postil, pa je tudi ubogaime dajal. Poddedoval

je po smerti svojih staršev bogate posestva, pa ni se v nje zaljubil, temveč sklenil je biti oko slepemu, noga hromemu, rednik lačnim, oče vsem ubogim. Kjerkoli vidi revno in potrebo, hiti nasproti s polno roko in deli miloščine. Nastala je v Toskani huda kužna bolezen; neka notranja moč ga tje žene in kužnim streči. Naravnost gre v mestno bolnišnico in prosi predstojnika, naj mu dovoli streči bolnikom. Ko kuga na Toskanskem potihne, poda se sveti Rok v Rim, kjer je kuga tudi davila in morila. Dolge leta je bil sv. Rok usmiljen brat in je ljubeznjivo stregel bolnikom. Glejte! tako obilno je sv. Rok doprinašal dobrih del: Molil je, postil se je in ubogaim dajal je sveti Rok! — Lepih priložnost imamo tudi mi obilno, doprinašati takih dobrih del. Ne samo tedaj, kedar moliš, temuč tudi tedaj, kedar svoje dolžnosti spolnuješ, bodi-si doma ali na polji, v hlevu ali v hiši, vselej storiš dobro delo. Ne samo tedaj, kedar se o zapovedanih postih po cerkveni postavi postiš, temuč tudi, kedar kako grešno skušnjavo premagaš, kako težavo prenašaš, storiš dobro delo. Ne samo tedaj, kedar ubogaim deliš, nagega oblačiš, lačnega nasitiš, temuč tudi, kedar koga podučiš, posvariš, kako krivico preterpiš, kak očenaš za žive in mertve požebraš, vselej storiš dobro delo. Glejte, koliko priložnost imaš, bodi si bogat ali boren, visokega ali nizkega stanu, bodi si kdorkoli hočeš, veliko priložnost imaš, dobrih del doprinašati. Ne reči torej noben in nikoli: Oh, kaj bode z menoj, ubog sem in sirota, nič ne morem si nabirati za nebesa. Slišal si, da moreš veliko dobrih del storiti. Pa vsako dobro delo še ni zaslužno za nebesa; marsiktero dobro delo je prazen klas, je jalova ruda. Zatoraj delajmo dobre dela tako, kakor jih je delal sv. Rok.

2. Sv. Rok je dobre dela opravljal v stanu posebeč ujoče gnade božje. Jezus je rekel: „Kakor mladika sama iz sebe sadu prinašati ne more, ako na vinski terti ne ostane, tako tudi vi ne, ako v meni ne ostanete. Jaz sem vinska terta, vi ste mladike. Kdor v meni ostane in jaz v njem, veliko sadu obrodi; kajti brez mene nič ne morete storiti.“ Sveti Rok se je že od perve mladosti skerbno varoval vsacega greha in vedno živel v ljubezni in milosti božje. Pobožni stariši njegovi so vso svojo skerb obračali na to, da bi bilo dete tudi pobožno in sveto, pa izrejeno v strahu božjem. Kakor angeljček nedolžen je toraj rasel deček in na obrazu mu je svetila prezala čistost. Goreča pobožnost ga je gnala v Rim; tam se najpred poda h kardinalu Britaniju, ki je zavoljo svoje svetosti slovel po vsem svetu. Pred tem opravi Rok sveto spoved in prejeme iz njegovih rok sv. obhajilo v slavni Šent-Peterski cerkvi. Rok je živel prav po svetnikovo; zatoraj je Bog po njem tudi čudežev storil. V mestu Akvapendente je kuga najbolj razsajala in morila. V to mesto se Rok poda in gre najpred v bolnišnico; fu bolnika za bolnikom za desno roko prime, ga pokriža in s tem znamenjem sv. križa vse zaporedoma kuge ozdravlja. Potem hodi po

vsem mestu okoli in ozdravlja povsod kužne z znamenjem sv. križa. Tako je delal po več mestih na Laškem. Že sem vam pravil, da je rok potem mesto zapustil, se podal v samoto in tam v mali bajtici prebival. Tu ga je Bog čudno preživljal. Nek bogatin, ki je zraven Roka prebival, je s svojo družino ravno sedel pri obedu, kar eden njegovih psov na vso sapo priteče, in nenavadno bitro gospodu ves kos kruha, ki ga je v roci deržal, potegne in ž njim zbeži. Pervobart se Gotard, tako je bilo Gospodu ime, zato ne zmeni. Drugi dan opoldne in zvečer pa pes zopet prileti in ravno tako stori. Gospod jame na to hlapce grajati, zakaj da psu nič jesti ne dajejo. Hlapci pa terdijo, da dobiva ta pes z drugimi vred jesti do sitega. Sedaj Gotard sklene, psa slediti, kaj s kruhom dela. Res mu pes tretji dan zopet s kruhom ubeži; Gotard pa za njim. In kaj vidi? Vidi, da pes s kruhom naravnost leti v tisto kočo, v kateri je rok prebival. Tako čudovitno je Bog roka preživljal. Vergli so Roka kot ogleduha v ječo, pa tudi tu je Bog nad njim čudeže delal. Večkrat je bila vsa njegova ječa z nebeško lučjo razsvitljena in to zlasti njegov smertni dan, ktereга mu je Bog razodel. Ko namreč duhovnik pride k njemu v ječo, najde jo v prečudni svetlobi. Rok ponižno s duhovnikom svojo spoved opravi in dobi sv. popotnico. Po dokončanem sv. opravilu pa duhovnik gre k mestnemu sodniku, pove, kar je videl in da imajo po teh znamenjih prej ko ne svetnika v ječi zapertega. Glejte, tako je Rok vedno se greha varoval in živel do smerti v ljubezni in milosti božji; zatorej so pa tudi vse njegove dela bile zaslužne za ssv. nebesa; — Tako moramo pa tudi mi dobre dela opravljati! Dokler človek živi v gnadi božji, je prijatelj božji in vse, kar dela in stori, vse se Bogu dopada, kateri bo človeku tudi vse poplačal v nebesih. Veseli se toraj, ljubi kristjan! ki se skerbno varuješ smertnega greha in živiš v gnadi božji. Ni treba, da noč in dan rožnikranc v roci deržiš, po cerkvah tičiš in na božjih potih hodiš; — ni treba, da svet in vse, kar je na njem, zapustiš, se v puščavo ali v samostan podaš, se oistro postiš; — ni treba, da vse svoje premoženje med uboge razdeliš, da od svoje domačije slovo vzameš in se med zamurce in divjake podaš, in jim oznanuješ sveti Jezusov nauk. Vse to je prav in lepo, naj to tudi stori, komur je od Boga dano. Dosti je, da se le zvesto in skerbno v svojem stanu vsakega posebno smertnega greha varuješ, in naj bolj ko moreš, svoje dolžnosti spolnuješ. Prijatelj božji si in vsaka molitvica, vsak pobožen zdihljaj, vsaka težava, vsak post, vsak grižljaj kruha, vsak opomin, vsak nauk — vse je Bogu dopadljivo, — ti si rodovitno drevo, ki obilno sadú donaša za ssv. nebesa. Ti pa revni človek, ki v smertnem grehu tičiš, naj imaš še tako obširno posestvo, še tako visoko in častno službo, — pred Bogom si nič, za nebesa si siromak. Poglej o grešnik v današnje sv. evangelje! Ali da se ti misli nesrečni popotnik, ki je padel med razbojnike, ki so ga oropali, z ranami obdali in pustili na pol mertvega. Ali,

da se ti smili? Glej grešnik! to si ti sam; ti potuješ na potu proti večnosti, pa padel si v smertni greh; ta te je vseh dobrih del oropal, tvojo ubogo dušo smertno ranil in na pol mertev ležiš ob potu; le malo morebiti še manjka, da popolnoma umerješ, in tvoja dnša stori večno smert in pade v brezen večnega pogubljenja. V resnici grešnik! ti si prava sirota in reva in ni ga usmiljenega samarijana, ki bi ti mogel pomagati, te ozdraviti in te oteti večne smerti v peklu. Teci k Jezusu, posluži se njegovih ssv. zakramentov in oživela bo spet tvoja uboga duša, da bode zdrava in Bogu dopadljiva spet mogla delati za večno življenje. Vi pa, ljubi bratje in sestre moje, nikoli ne zabite imenitnega nauka, da v stanu smertnega greha ne moremo ničesa storiti za ssv. nebesa. Varujmo se toraj na vso moč vsakega posebno pa smertnega greha in v svetem očenašu vselej iz celega serca molimo besede: „Ne pelji nas v skušnjavo, reši nas od hudega, reši nas greha“! — Pa še nekaj je treba pri našem djanju, da bode Bogu dopadljivo in nam zaslužno; — le ozrivo se še enkrat na sv. Roka!

3. Sv. Rok je dobre dela opravljal iz ljubezni božje.

Sv. Rok je rad molil, se postil in ubogai me dajal, pa najrajši vse, naj bolj ko je mogel, skrivši in natihoma. Za hvalo pred ljudmi je malo, ja celo nič ni maral; storil je vse iz čiste ljubezni do Boga in do bližnjega. Mislil si je, da je sleherni bolnik Jezus sam, in da, ako bolniku streže, streže Jezusu samemu. V mestu Akvapendente je hodil po hišah in kužne bolnike ozdravljajal z znamenjem sv. križa. Pa veste, kaj je storil? Vsakemu bolniku je zaukazal, naj nikomur ne razodene njegovega imena. Kako ponižen je bil sv. Rok, in kako je vse le delal iz ljubezni božje, priča nam tudi konec njegovega življenja. Božji glas mu je rekel, naj se verne na svoj dom. Srečno pride Rok v Monpeljé na Francoskem, v kraj, kjer so bile njegove posestva; njegov stric jih je oskerboval, Roka pa ne pozna živa duša; in ker je ravno vojska bila, imeli so ga prebivalci za ogleduha in mestni sodnik, Rokov lastni stric, verže ga v ječo. Celih pet let je v ječi prebival od vseh nepoznan, pozabljen in zapuščen. Še le po smerti pride na dan, kdo da je bil jetnik; kajti zraven mertvega je ležala deskica, na kateri je bilo zapisano rajnega ime in stan.

Sv. Rok ni delal ničesar zavoljo svetá in ljudi, delal je vse iz ljubezni do Boga in bližnjega. Zatoraj pa je bilo vse njegovo dejanje in nehanje Bogu dopadljivo in zaslužno sv. Roku; hitro po smerti pa je sv. Rok tudi pred svetom prišel k časti in slavi, njegovo ime je hitro jelo sloveti. Prebivalci njegovega rojstnega mesta, ko zvedó, kdo je bil rajni, deró od vseh strani vkup, da bi ga videli in v častljivem sprevodu zakopali njegove telesne ostanke. Njegova zlahta mu postavi krasen kamen na grob in na verhu njega dajo sezidati veličansko hišo božjo. Nekaj poznej jame kuga tudi v

tem mestu razsajati in moriti; prebivalci so klicali na pomoč svojega soimesčana Roka in kuga je nehala. Leta 1414 je kuja morila tudi v mestu Konštanc na Švajcarski meji; pa na prošnjo sv. Roka je tudi skoraj potihnila. Zatorej se sv. Rok tudi še zdaj kot varh ali patron zoper kugo na pomoč kliče. Tako je sv. Rok dobre svoje dela doprinašal zavoljo Boga, ne zavoljo ljudi; zatorej so pa bile tudi Bogu dopadljive in Bog ga je za nje počaščal tam v nebesih pa po smrti tudi poveličal tukaj na zemlji. — Zdaj že veste, kako moramo tudi mi svoje dobre dela opravljati, da bojo Bogu ljube, nam pa zaslužne.

Zato pravim: Ljubi moj kristjan! karkoli dobrega storiš, stori iz ljubezni do Boga, z vsem in v vsem išči-le Božje časti, da z delom Bogu dopadeš. O koliko zasluženja si lahko pridobiš s svojimi vsakdanjimi deli, ako jih opravljaš vse iz ljubezni do svojega Boga. Sv. Leo papež pravi: „Vsi dobri sklepi pridejo od Boga; Bog je začetek vseh naših dobrih del. Zato mora tudi vse naše dejanje in nehanje v Božjo čast obrnjené biti.“ Kolika škoda pa, ako se trudiš in delaš, potiš in pehaš, če pa ti vse to ne bo teknilo v večno zveličanje! Kaj ti bo pomagalo, ako hodiš k službi Božji, pa z голе navade, ali da bi te še kdo zato pohvalil? Kaj ti pomaga, ako ubogaš svoje starše ali gospodarje, pa le zato ker se krega ali celo kazni bojiš? Kakošen dobiček ti bo, ako ubogim deliš, pa le, da bi te hvalili, ali ti kakor si bojiš poverniki, ali pa še celo, da bi jih v greh premočil in zapeljal? — Torej: Vse za Boga; vse iz resnične ljubezni do Boga!

Sklep.

Jezus pravi v današnjem sv. evangelju: „Pojdi in tudi ti tako stori,“ stori kakor je storil usmiljeni Samaritan. H koncu svojega govora tudi jaz pravim: „Pojdi in tudi ti tako stori,“ stori kakor sv. Rok! Stori kolikor premoreš, dobrih del: Moli, postí se in dajaj ubogaimé: pa ne zabi, da to vse nič ne velja, ako se ne ravnaš po nauku Jezusovem in po zgledu sv. Roka. Varuj se vsakega posebno smertnega greha, da ostaneš v ljubezni in milosti božje, da si prijatelj božji. Delaj svoje dobre dela — ne zavoljo ljudi, zavoljo posvętnega dobička ali posvętne hvale, — delaj jih iz ljubezni do Boga in bližnjega: Pojdi in tako stori! Amen.

Pridiga za XIII. pobinkoštno nedeljo.

(Sv. Jernej: Kako pride človek k veri? Gov. dr. J. M. Ž.)

„Vstani in pojdi, ker tvoja vera ti je pomagala.“
Luk. 17, 19.

V v o d.

Gobe so bile na Jutrovem strašna in nevarna bolezen. Sirote bolniki so terpeli hude bolečine, zraven še med ljudi niso smeli, da bi tudi drugih ne okužili. Deset takih bolnikov je danes Jezus ozdravil. In veste, zakaj da se jih je Jezus usmilil? Sv. evangelist Luka nam pove. Tistemu bolniku, ki se je vernil in Jezusu se zahvalil za prejeto veliko dobroto, rekel je Jezus: „Vstani in pojdi, ker tvoja vera ti je pomagala.“ Kako imenitna je sv. vera! Tega priča nam današnji čudež. Tega priča nam je pa tudi svetnik, kterega god bomo jutre obhajali, — sv. Jernej. Tega svetnika — sv. Jerneja — so si naši pobožni predstarši izvolili za posebnega varha ali patrona veliko naših cerkev, ter za posebnega priprošnika in verskega vodnika. Mi se tega priserčno veselimo in to po pravici. Kajti zmed vseh učencev je on bil zraven sv. Petra tisti, kterega je Jezus pri prvem pogledu ne samo prelepo pohvalil, temuč mu tudi koj posebno milost skazal. Sv. pismo nam to tako-le pripoveduje: Filip najde Natanaela, ki se imenuje tudi Jernej ali Arni, ter mu reče: Natanael! našli smo Zveličarja, kterega so Mozes in preroki napovedovali. No kdo pa je? bara Jernej. „Jezus, sin Jožefov iz Nazareta v Galileji.“ Začuden in dvomeč mu odverne Jernej: „More biti kaj prida iz Nazareta?“ Nazaret je namreč bilo novo malo mestice — in zato nečislano. Pridi in poglej si, reče mu Filip, in ga pelje k Jezusu. Nebeški Zveličar pogleda prihajočega prijazno in mu pohvalno reče: „Glejte, to je pravi Izraelec, v katerem ni zvijače.“ Osupnjen ga praša Natanael: „Gospod! od kod me poznaš?“ In ko mu Jezus odgovori: „Videl sem te pod figovim drevesom, preden te je Filip poklical,“ prešine mu žar božje milosti nja zlahtno dušo in serce mu glasno pravi: Kdor te more tako daleč viditi — čez gore in dole, kamur ne sega nobeno človeško oko, mora več kot človek biti, in preponižno in spoštljivo mu odgovori ves navdušen: „Učenik, ti si Sin božji, ti si kralj izraelski,“ ter se mu veren pridruži ko vselej zvest učenec. Poznej je, kakor smo danes brali, postal vreden apostolske službe in veljavnosti in po svojem blagovitem apostolovanji in spreobračanju narodov ves vreden prekrasnega venca mučeniškega in neskončnega rajskega zveličanja.

Ako tedaj prašamo: Kako je prišel Natanael k pravi veri? Kako je postal veren učenec in apostelj Jernej? daje nam ravno omenjena prigodba jasen odgovor: Prišel je k pravi veri po milosti božji in po vlastnem pridnem prizadevanji. Druge poti ni do vere. Božja milost kliče ljubeznivo, človek jo mora rad ubogati. — Ker pa „brez vere ni mogoče Bogu dopasti“ in se zveličati, zato hočemo to pot danes natančneje premisljevati, da bi tim raje po izgledu sv. Jerneja se božje milosti priprijeli, po njej vse svoje dejanje ravnali in po takem svoj namen večnega zveličanja gotoveje dosegli.

O Oče nebeški na priprošnjo sv. Jerneja blagoslovi našo premišljavo v imenu Jezusa Kristusa!

I. del.

Nikdo ne more k veri priti sam po sebi iz svoje lastne skerbi in moči ali po tuhtanji svojega uma ali po svoji učenosti; temuč pred vsem in na prvo je treba, da ga Bog k spoznanji sv. razodenja milostljivo pokliče, razsveti in nagiblje, da verske resnice priznava, se njih zvesto poprime in pridno po njih živi. To uči razločno Sin božji Jezus Kristus rekoč: „Nikdo ne more k meni priti, to je v me verovati, ako ga Oče, ki me je poslal, ne vleče;“ in k sv. Petru, ko ga je priznaval Sina živega Boga, je djal: „Povem ti, tega ti ni meso in kri razodela, temuč moj Oče, ki je v nebesih;“ to je, ne po lastnem spoznanji, temuč po razsvitljenji mojega nebeškega Očeta veruješ, da sem Sin božji!

Kakor Jezus Kristus, tako so tudi vsi aposteljni učili, da je vera dar božji! „Iz milosti ste bili oteti po veri in to ne iz sebe, zakaj to je dar božji.“ Tako piše sv. apostelj Pavel Efežanom (2, 8). To poterduje tudi sveta zgodovina. Natanael, kakor smo v vvodu čuli, je dvomil, da bi kak Nazarejec ali Galilejec utegnil zveličar biti; rekël je Filipu: „Jeli more kaj prida biti iz Nazareta?“ Ko pa mu je Odrešenik odgovoril: „Vidil sem te pod figovim drevesom, preden je Filip k tebi prišel,“ mine ga dvom in on veruje.

Večkrat primorja ali vleče milost božja jako čudovitno k veri. Stotnika pod križem na Kalvariji je javalne malo mikalo zasmehovanega, ko hudodelnika križanega židovskega kralja priznavati za odrešenika. Ko pa vidi pri Jezusovi smerti solnce merkniti, in ko čuti potres zemlje, oboje ga prisili verno zavpiti: „Resnično, ta je bil Sin Božji.“

Savel v Damask derví, ves kerviželjen, da bi preganjal kristijane. Milost božja ga pa verže ob tla, ga oslepi na telesnih očeh, da bi na duševnih spregledal. Ko oslepljenca njegovi tovarši pri roci v mesto vedejo, pelje ga milost božja smilečno v kraljestvo sv. vere. Kaj podobnega se je primerilo cesarju Konstantinu, ko mu nad solncem zasveti zlatorumen križ; tudi sv. Evstahiji, ko na lovu

pred njim obstoji velikansk jelen s presvitlim križem med rogovi-lami; tako tega žene v sanjah, unega po kaki drugi prikazni; tako na ta ali drug način se godi vsakemu in slednjemu, ki so kdaj k veri prišli. Sploh si na prvo prizadeva milost božja človeka predramiti, da spozna svete resnice. Po takem smo tudi mi vsi prišli k pravi veri. Ali je morebiti naše delo, da se nismo rodili med afrikanskimi divjaki ali na Turškem, temuč od katoliških starišev v krilu edine prave cerkve? Ne, to je delo in dar preusmiljene božje milosti, kateri za to preveliko dobroto in ljubezen ne moremo nikoli zadosti hvaležni biti. — Pervi neobhodno potrebni poklic k veri je tedaj vselej od Boga in nja milosti. Od koga je drugi, ravno tako neobhodno potrebni, bomo premišljevali v

II. delu.

Bog nam podaja, kakor smo doslej čuli, na prvo svojo preblago roko; drugič pa je k veri neobhodno potrebno, da se človek njegove ljubeznive roke rad in voljno poprime, po njegovi milosti zaupljivo ravna, pridno sv. nauke posluša, in zvesto spolnuje. Kajti kakor lahko človek svoje telesne oči zatisne pred solnčno svitlobo, in si ubo zamaši pred glasom, tako se, ako hoče, tudi lahko oslepi pred lučjo sv. vere in oglušni pred njeno besedo, ali kakor božji Zveličar pravi: „Imajo oči, pa ne vidijo, ušesa, pa ne čujejo,“ ker božja milost le išče, kliče, vabi, prigiblje, vleče pa nikoli ne sili in ne strahuje. Kdor hoče, jo uboga, kdor noče, se jej ustavlja, ker je človek v tem prost, kar nam lastna zavest priča in otožne besede Jezusove: „Jeruzalem, Jeruzalem! kolikokrat sem hotel zbrati tvoje otroke, kakor kokla svoje piščeta pod perute — in nisi hotel!“ (Luk. 13, 34.) Ravno zato se nam šteje to, da verujemo, v zaslužbo, to pa, da ne verujemo v krivdo po besedi Jezusovi: „Kdor veruje in je kerščen, bo zveličan; kdor ne veruje, bo zaveržen.“

Preljubi kristijani! vzemimo si to k sercu, k vernosti je torej drugič potrebno, da se človek mu ponujene milosti prostovoljno poprime in si jo skerbno v prid obrača. To zavisi od njega. Kteri pa se bodo te milosti poprijeli in držali? Tisti, ki so dobre volje. Ko so angelji prvo božično noč pastirjem Zveličarja oznanjali, peli so: „Čast bodi Bogu na višini in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje.“ In Jezus šam uči: „Kdo je iz Boga — to je, dobrega serca, posluša besedo božjo,“ ter reče k farizejem: „Zato je vi ne poslušate, ker niste iz Boga.“

Verne duše! taka je vselej bila, je in bo na veke. Glejte! Natanael, kteremu Zveličar sam priča, da je bil pravi Izraelec brez zvijače, veruje hitro v njega; farizejci, viši duhovniki in pismoučeni, ker so bili slabega serca, pa so terdovratno kljubovali prejasni priči in resnici njegovih neoveržljivih čudežev. Ko je na križu visel, pravili so sicer: „Verovali bomo, ako raz križa stopi.“ Ko pa so

jim preplašeni stražniki pripovedovali največi čudež, da je resnično vstal iz groba, ostali so stari neverneži, da se je pa takem na njih spolnilo, kar je Abraham rekel bogatinu požeruhu: „Ne bodo verovali, ako bi tudi kdo od mertvih vstal.“

Vsevedoči Bog pa od vekoma ve, kateri se bodo ponujene milosti poprijeli in verno držali, in kateri ne; ve tudi od vekoma, kateri so izvoljeni, kateri zaverženi; vendar niso to za tega voljo, ker Bog vse te ve in previdi, temuč zato, ker sami radi in prostovoljno storijo dobro ali hudo, kar Bog ravno tako jim in vsacemu po nja delih odmeri.

Preljubi moji! Ali nas te resnobne resnice ne primorjajo, naj si jih globoko v serce vtisnemo, si njihovo milost v prid obračamo? Kaj pa gledamo z lastnimi očmi? Vsem kristijanom se celo leto povsodi tisto evangelje razlaga, tisti čudeži Kristusovi oznanjajo; vse nas išče milost božja. Ali pa se je vsi poprimejo? verujejo vsi? živé vsi verno? Žalibog da ne! In zakaj ne? Oh premnože odvrča jih serce, da nočejo, ker niso iz Boga; ker nimajo dobre volje; ker je njih serce spačeno, meseno. Deželni namestnik Feliks in njegova žena Druzila sta velela, sv. Pavla iz ječe pred-se pripeljati, da bi njima razlagal vero kerščansko, kar tudi stori; ko pa pride v poduku do tega, da smo kristijani dolžni čisto, zderžno živeti, da nas vse čaka ostra zadnja sodba, tedaj so te besede Feliksu nevšečne in nadležne, in reče mu: „Le pojdi zdaj zopet, in kedar vtegnem, še te pokličem,“ česar pa ni več storil. Kaj ga je tedaj odvrčalo od vere? — Ravno tako so zdaj in vselej verski nauki nadležni in zoperni vsem krivičnikom, lakomnikom, razuzdancem, kratko vsem posvetnežem, katerih serce je vtopljeno v poželjnost oči, v poželjnost mesenosti, v gizdost sveta. Nočejo jih poslušati, in če že včas morajo, ustavlja se njih serce kličoči milosti božji. Oh gorje takim! To je slabo znamenje! O da bi tacih ne bilo med nami! In ako bi bil kateri, o naj bi, dokler še je čas milosti božje, ves skrušen ponižno pokleknil pred Jezusa Kristusa in njegovega namestnika in moleval, ko colnar v tempelju: „O Gospod, smili se mene ubozeza grešnika“; da se ne spolni nad njim strašno žuganje Kristusovo: „Iskali me bote, pa me ne bote našli, umerjete v svojih grehih.“

Blagor nasproti vsem, ki milost božjo, koja vse išče in kliče, zahvalnega serca sprejmejo, radi njene uke poslušajo in skerbno po svoji moči spolnujejo. Ž njeno pripomočjo rodijo stoteri sad preblage pobožnosti. Ozrmo se v dokaz tega na zares prave kristijane, na poštene kerščanske rodbine! Kako tolaživno, kako podbudivno jih je gledati!“ Pri njih, piše že sv. Teofil, plenja ponižnost in strah božji, vlada red in zmernost; razcveta se spodobnost in čednost. Lilijske čistosti se nežno varuje, zakon se sveto derži; pravičnost in dobrotljivost se vsem skazuje; greh, krivica se pana; zločnost, ljubezen jih družijo; krotkost, prizanesljivost jih tolaži; sladki mir jih osrečuje, kajti Gospod Bog, v kterega verujejo, upajo; kterega zapo-

vedi spolnujejo, jih blagoslovlja in obrača jih djanje in potrude še drugim k sreči bližnjim in daljnim.“

Vidite, kako vesel pogled! Srečen, kdor k taki rodbini sliši; srečna občina, ktera bi take rodbine, srečna fara, ktera bi take občine; srečna — presrečna dežela — država, ktera bi same zares kerščanske občine v sebi združevala! Rajska vesela podoba bi bila.

Taka je bila, kakor priča sv. pismo, koj perva keršanska občina, rekoč: „Verni so bili vsi enega serca in duha, so imeli vse vkup, ni bilo siromaka med njimi.“ O presrečna zastopnost in složnost! To pa tudi poterdjuje svetna zgodovina o paragvajski državi. Pobožni misijonarji so tam v južni Ameriki sirove divjake spreobrnili v dobre kristijane in združili v najsrečnejšo državo, ktera je kdaj na svetu bila in to brez vsakih družih pripomočkov temuč edino po sv. veri, ktero so ti divjaki skerbnó sprejeli in njene blagodelne zapovedi tako zvesto spolnovali, da so v prelepi poštenosti in ljubezni živeli ko mili bratje. Noben ni storil družemu, česa si ni sam želel, mu je odvrčal po moči vsako škodo, je skerbel za njegovo korist ko za lastno. Zato njim ni trebalo ne kazni, ne ječ, ne uradnikov, stražnikov, vojakov in družih predragih naprav. Mali, lehkó spravljeni davki so zadostni bili, da so se osnovali vsem koristne naprave — šole, ceste, bolnišnice itd. Sveta vera jim je bila edina in vsa postava, duhovniki pa njihovi učitelji, ravnatelji, varhi in vse ob enem. Tako srečno državo je ustanovila sveta vera.

Zgodovina ne ve povedati, da bi modrijanska ali državoslovna učenost in prebrisanost kdaj ktero le na pol ali četert podobno zmogla, pač pa prenemilo pogostoma toži, da so ljudje in države, zanemarjaje ali zavidarjaje božjo vero in milost, zabredli v grozne — v pregrozne nesreče. Tako, na primer, so pred blizo 100 letmi po Francoskem kričali in pisarili spačeni učenjaki in prevzetnjaki: „Proč z Bogom, s Kristusom, z vero, duhovniki — vse to je gola abota“ — in kmalo kmalo so tako silno zdivjali, da je res bil človek človeku vrag; kajti huje ko razkačene zveri so se med sebo mesarili in poklali do en in pol milijona. To je bila groza čez grozo. In kake strahovite morije in požare so njim podobni neverneži leta 1871. v Parizu uganjali! Iz tega vsi prejasno razvidimo, kako neznansko nesrečo nam sedanji brezbožni kričači in pisarji pripravljajo, kteri s svojimi ostudnimi jeziki in pisarijami prederzno tajijo in oskrnjajo, kar je svetega in božjega. O zaterite ljudem vero in vse zdivjani in poživinjani bodo vam, vsem in sebi pregrozno razderli vso in vsako srečo, da bo joj in gorjé.

Poglejmo po svetu! Ali ni človek brez vernosti hujši od volka? nesrečnik sebi in drugim? kaj čnjemo? kaj si žalibog že skušujemo?

Ko je za nevernega Friderika II. na Pruskem vera naglo hivala; so se hudodelstva in krive prisege kmalo silno šopirile. To kralja predrani, da prestrašen ministru naročuje: „Spravljaj mi vero v deželo, spravljaj mi vero v deželo!“

Sklep.

Preljube verne duše! Terdno torej sklenimo po tej premišljavi, po izgledu sv. Jerneja se vselej radi poprijeti nam ponujene božje milosti in si ž njeno pomočjo sami pridno prizadevajmo, vsikdar skerbno po naukih sv. vere živeti, si jo zvesto varovati in braniti iz vseh moči in si je nikakor pustiti podkopati po očitnih ali po potuhnjenih sovražnikih. Tedaj bomo veselo napredovali v vsem dobrem, bomo zmiraj spodobnejši božjega blagoslova, bomo pravi častilci in nasledovalci sv. Jerneja in po takem vredni deležniki njegovega rajskega zveličanja.

To milost, to blagost nam daruj premilostni Oče nebeški na priprošnjo tvojega sv. aposteljna, našega varha sv. Jerneja po neskončnih zaslužbah Svojega večnega Sina našega Zveličarja Jezusa Kristusa. Amen.

Pridiga na dan posvečevanja dveh novih zvonov

pri sveti Katarini v Šmihelu; gov. K. K.

(Konec.)

Tudi se pri tem maziljenji zvonom ime kakega svetnika da, ktereга si verni za varha izvolijo; in to nas opominja občestva svetnikov, v katerem se najdemo mi zapuščeni Adamovi otroci na zemlji, svetniki izvoljeni prijatelji božji v nebesih, zvoni pa v sredi med nami, tako rekoč naši tolmači med nami in svetniki. Naša dva zvonova, ki ju danes posvečujemo, nosita na sebi verh križa Kristusovega in matere božje Marije še podobe svetnic, katerim je ta cerkev posvečena; veči zvon podobe sv. Apolonije in sv. Barbare, manjši pa sv. Rozalije, naj bi te svetnice ne le samo z oltarja, temuč tudi s turna nas opominjale, za Jezusom hoditi in tako za njimi v ssv. nebesa priti. Kedar je to opravljeno, potem se kadilnica z žlahtnim kadilom pod zvonove postavi, tako da se dim v votlino zvonov kadi. To kaže nam, kako naj se tudi naše molitve kakor sladko kadilo z zvonovim glasom mešane proti nebesom valijo. — Na slednje se še glasno poje sv. evangelje od Marte in Marije, kako ste te pobožne sestri Jezusu lepo stregle, Marta po telesno, Marija po duhovsko. Kakor je namreč Marta Jezusa ljubeznjivo pod streho vzela, tako se tudi posvečenim zvonom stanovališče ali kraj pospravi v cerkvi; in kakor je Marija Jezusove nauke željno poslušala, tako naj tudi kristijani s svetimi željami hodijo sv. nauke poslušat; kakor je pa Jezus Marto

posvaril, da preveč za telesno skerbi, Marijo pa pohvalil, ker je za duhovsko več marala, tako nam tudi zvonovi oznanujejo evangeljsko resnico: „Iščite najprej božje kraljestvo in njegovo pravico, vse drugo vam bo priverženo.“

3. Kakšno opravilo pa imajo novoposvečeni zvonovi? Trojno delo opravljajo: Oznanujejo namreč čast božjo, mir živim ljudem in pokoj rajnim. Kakor so angelji pri Jezusovih jaslicah peli: „Čast bodi Bogu v višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobrega serca,“ ravno tako tudi zvonovi pojó:

a) „Čast bodi Bogu v višavah.“ Čast božja mora cilj in konec biti vseh človeških naprav. Vse, kar je Bog storil, je k svoji časti storil, in vse, kar, človek stori naj povišanje božje časti namenja. Upam, da tudi vi niste drugega namena imeli, ko ste ta zvona napravili, kakor da Boga in njeno služabnico sv. Apolonijo ž njima častite. Toda zvonovi so sami na sebi mertva ruda, „Bog pa, kakor sv. pismo pravi, ni Bog mrtvih, ampak živih.“ Zvonovi sicer kličejo k božji časti, častiti ga pa morate vi, zvonovi ne morejo v cerkev iti, to le vi zamorete; zvonovi ne morejo Bogu hvale dajati, vi pa zamorete. Kedarkoli toraj čujete zvonov mili glas, naj se vam zdi, kakor Gospodov glas, ki vas k sebi kliče v svojo hišo, ki vas hoče okoli sebe zbrati in dolžno čast in hvalo sprejeti iz vaših ust. Oj kako mora serce božje boleti, ko vidi kristijane, svoje otroke, ki ga tako slabo častijo. Tam je eden, ki se še odkrije nikar, kedar večno luč zvoni; drugi, ki za plugom ali vozom strašno kolne, dokler v cerkvi pri sv. maši pozvanja. En sam dan v tednu si je Bog odločil za svojo čast, sv. nedeljo; kako pa jo obračajo malopridni kristijani? Eni še cerkve ne vidijo celi dan; po cesti jih vidiš vozariti, ali pa po družih posvetnih potih hoditi, ali pa v senci ležati ali po tabernah posedati, dokler je božja služba; ne zmenijo se za nobeno zvonjenje, „njih bog je trebuh, njih konec pa pogubljenje“ pravi sv. Pavel. Drugi sicer grejo v cerkev, pa ne da bi Boga častili, ampak svojim željam stregli; zatoraj se najrajši po družih farah potikajo, kjer se jim več priložnosti ponuja, svoje strasti spolnovati, namesti da bi k svoji fari hodili; zvonovi kličejo in kličejo, pa tistih nemarnežev njih glas ne doide, in toraj jih blizo ni. Pa tudi zmed tistih, ki še pridejo, eni okoli cerkve postajajo, ali še clo nespodobne norce gonijo; eni se pa tako v cerkvi obnašajo, da bi bilo boljši, ako bi jih v cerkvi ne bilo, svoje nesramne oči po drugem spolu pasejo, se smeji vpricho živega Boga, poslajnajo ali dremljejo, ali še druge še nujše reči počenjajo; vidi se jim, kako malo jim je mar za božjo čast; le toliko, da cerkveno zapoved po imeni spolnujejo; Boga častiti, kakor se kristjanu spodobi, jim še v misel ne pride; velja od njih beseda sv. pisma: „To ljudstvo me z ustmi časti, pa njih serce je daleč od Mene.“ Ljubi moji! ni bil moj namen, vas danes okregati in vam danesnje veselje pačiti; pa ker je beseda ravno nanesla, nisem se mogel

zdržati, vam resnico povedati. Sprejmite le-to če ravno ojstro besedo z voljnim srcem in zanaprej na zvonov glas posebno ob nedeljah več porajajte; škoda bi bilo za dnar, ki ste ga za zvone zdajali; ne bi imeli nobenega zaslužnja, ja zvonovi bi vas le na sramoto postavili, ko bi vas k božji časti vabili, vi pa bi jih ne vbogali.

b) Drugo, kar nam zvonovi pojó, je mir ljudem, tajisti mir, ki ga svet ne more dati. Hudo se poti pridni delavec, da si svoj kruh služi, celi ljubi dan od dela ne henja; pa pride hladni večer in večno luč zvoni, zvoni tudi njemu k počitku, zvon ga na mirno in sladko spanje povabi. Po poti hodi popotnik, vse sorte skerbi mu glavo in serce polnijo; kar začuje zvonov mili glas; zdi se mu, kakor glas iz nebes, ki mu pravi: „Tukaj nisi domá; tam gori nad zvezdami je tvoj pravi dom, kjer boš skoz in skoz mir vžival, kjer te nobena skerb ne bo več tlačila.“ Na smertni postelji bolnik zdihuje, bolen na telesu, pa tudi na duši: storjeni grehi ga pečejo in mu strah delajo pred večnostjo, kamur se zdaj odpravlja. Toda čujte, na spoved pozvoni, duhovnik grejo z Rešnjim Telesom k bolniku; vsega nepokojnega, strahu polnega ga najdejo; pa vsega pokojnega in veselega ga zapustijo, ker so mu v zakramentu sv. pokore njegove dušne rane zacelili in olja nebeške tolažbe v nje vlili. „Zdaj spustiš o Gospod, reče vas potolažen poln zaupanja bolnik, zdaj spustiš svojega hlapca v miru, ker so moje oči vidile zveličanje.“ —

Koliko se revni človeče po svetju goni in trudi, da bi srečen bil in v miru svoje dni in leta preživel. Toda zastoj je tvoje iskanje, svet ti ne more pravega mira dati, ker ga sam nima; bolj ko se v posvetno potapljaš, nemirniši boš; eno željo si nasitiš, deset drugih se ti pa zbudi; enega križa se znebiš, drugi še teži te čakajo. Počni, kar hočeš, vselej se motiš, če od tega sveta pravo srečo in mir pričakuješ. Hočeš pa zvedeti, kje se tebi ta dragi dar ljubega miru ponuja? Čuj v cerkev zvoni, vzdigni se; tam pri Bogu ga boš našel, moli z otroškim srcem in Bog te bo potolažil, da boš miren in vesel se spet na svoj dom vernil. Kakor sv. Avguštin moraš tudi ti obstati: „Moje serce je nepokojno, dokler v Tebi, o Bog! ne počiva.“ — „Kako lepe so noge tistih, ki mir in nebeške dari oznanjujejo!“ pravi sv. Pavl, in vsi mu morate priterditi. Hočeš mir narediti v svojem sercu, poslušaj besedo prigarjev; oni te bodo učili, kako nad svojimi hudimi strastmi, ki ti toliko smesnjav in nepokeja narejajo, gospodovati, in svoje serce v svetem strahu božjem obdržati, kako vse svoje stopinje po božji postavi ravnati in si tako dobro vest in veselo nebeško upanje pripraviti. To storé boš dosegel, česar pogrešaš, mirno bo tvoje življenje teklo, večnemu miru nasproti. Šaj pravi pobožni kralj David: „Obilni mir čez tiste, ki Gospodovo postavo ljubijo.“ In sv. Pavl potem,

ko je Galačanom sv. nauke razkladal, jim še veselo obljubo stori. „Vsem, ki se po tem vodilo ravnaajo, mir in milost Božja nad njimi.“ Tako je tedaj res, kar sem rekel, da zvonovi nam mir oznanujejo, mir z Bogom in s sam seboj, ako smo dobrega serca; pa tudi mir z našim bližnjim. Glejte štiri zvone v turnu, razne velikosti in raznega glasu, pa vendar tako lepo obrane, da se nobeden kriv glas ne čuje, ampak vsi štirje lepo vkup pojó in prijetno zvonenje storijo, ki se ušesom in sercu priloga. Oj da bi se vi od zvonov učili med seboj lepo se zastopiti ne kaziti ali razdirati ljubega miru po hišah in soseskah, ampak v bratovski edinosti in spravi živeti; da bi bilo življenje nas vseh lepemu zvonjenju podobno, čeravno različno po stanu, po spolu, po posestvu, po moči in oblasti, vendar enega serca, ene misli, tako rekoč enega glasa, kakor zvonovi v visokem turnu: „Zveličani so mirni, kajti otroci božji bojo imenovani.“

c) Pa še eno nam zvonovi pojò, to je pokoj mertvim. „Milo, milo se glasi — s turna mertvim zvon zvoní — enemu merliču rahlo poje — žalostno po stezdi zadnje hoje.“ Če premislimo, koliko težav in nepokoja, koliko skerbi in straha ima sedanje življenje, moramo poterditi, kar sv. pismo pravi, „da je boljši dan smerti, kakor rojstva,“ ker smert nas vsega reši in v deželo pravega mirú pripelje: „Blagor, mertvim, ki v Gospodu spijo, kajti njih dela grejo za njimi.“

Toda, ljubi moji! ne motite se, ne vsakemu merliču zvonovi k večnemu pokou ne zvonijo, temuč le tistim, ki v Gospodu zaspijo, v gnadi božji. Zastonj rečejo mašnik na grobu: „Bog mu daj večni mir in pokoj, naj mu sveti večna luč, naj v miru počiva“, — ako se ni človek z vsem preskerbel, kar je k temu potrebno: „Kakoršno življenje, takošna smert;“ za grešnim življenjem le prerada nesrečna smert in nepokojna večnost nastopi, ker človek na mestu da bi šel počivat od vsega truda in sad njegov vživat, le hujšemu trudu in terpljenju naproti gre in to na večno. Rekel bi: „Gorje mertvim, ki brez Gospoda zaspijo, odsihdob počivajo od svojih grehov, pa njih hude dela gredó za njimi.“ Zastonj jih zvonovi kličejo v ssv. nebesa, ktere so jim za vselej zaperte; zastonj jih vabijo na večni pokoj, ker pokoja od odsihdob za nje ne bo. Zatorej hočete, da bi vam zvonovi pri vašem pogrebu milo peli in vas v nebeški pokoj zazibali, živite zdaj po nebeško; varujte se greha; prizadevajte si za dobre dela, ki vas bodo spremljale do unkráj groba in vam duri odperle v tisto čudno prebivališče, „kjer je pravi pokoj doma, kjer bo vsmiljeni Bog vse solze obrisal od vaših oces, kjer smerti ne bo več, tudi ne žalovanja, ne vpitja, ne bolečine, ker poprejšno je minulo.“

Sklep.

Ljubi moji, pokazal sem vam v svojem današnjem govorjenji začetek zvonov, lepo šego njih posvečevanja pa tudi trojno opravilo, ki ga imajo. Zdaj pa vam vsem lepo hvalo rečem v imenu božjem in sv. Katarine, da ste tako dobrega serca k napravi teh zvonov pripomogli. Bog vam plačaj obilno, kar ste storili! Visoko nad vami bojo zvonovi oznanovali božjo čast, pa tudi vašo, ki ste jih pripravili, nad pozemeljsko povišani in bližej sv. nebes vas bojo dan na dan klicali in opominjali, naj se ž njimi vred vzdigujete v nebesa, kjer je naš pravi dom, kjer naš ljubi Oče in Njegovo edinorojeni Sin Jezus, naš brat, prebiva in nam kraj pripravlja, da bomo tudi mi, Njegovi služabniki, kjer je On. Glejte, že čakata stara dva zvana v turnu in tako nekoliko roke stegujeta, sprejeti ta nova dva tovarša in pomagavca v svojo družbo.

Tako tedaj opravljajte zvesto in veliko let svoje trojno delo, zvonovi! Zvonite, v cerkev vabite, da na vas glas kristjani veselo prihitijo, dajat Bogu, kar mu gre, čast in hvalo. Da bojo pa tudi mirni našega življenja dnevi; zatoraj se še enkrat oglasite zvonovi! Zvonite, nam mir oznanite! In kedar naša smertna ura bije, in se bo nam od vsega ločiti, kar nam je zdaj ljubega in dragega, kedar nas bojo na sveti britof nesli in v hladno jamo zagernili: Takrat zvonovi zvonite lepo, kliče k Očetu damó, kliče v sv. nebó! Amen.

Duhovske zadeve.

Kerška škofija. Preč. g. Jož. Turkowitzer, knezoškofijski svetovalec in župnik v Št. Martinu blizo Belaka, je imenovan za častnega korarja Kerške škofije. — Za provizorja gresta čč. gg.: Jožef Peterman, kaplan v Št. Kocijanu v Nemško Kaplo in Matevž Markovic v Št. Pavelj na Zili. — Dne 16., 18. in 20. meseca julija bodo milostljivi knezoškof bogoslovcem delili više blagoslove. — Razpisane so sledeče fare: Nemška Kapla in Terbiž do 23. julija; Ingolsthal, Kremnica in Ljubno do 18. avg.

Ljubljanska škofija. Č. g. Karl Hofer je dobil lokalijo na Čatežu; č. g. Mart. Zagorjan, župnik pri sv. Duhu, gre v pokoj. Umerli so čč. gg. Andr. Zajic, Jan. Podgoršek. Jož. Turk, Juri Janež in o. frančiškan Alfons Smolič. R. I. P.

V Terzaški škofiji. Naslednji čč. gg. duhovniki so bili prestavljeni: Jož. Orbanič je postal župnik v Laniščah; v Antinijano pride Janez Ivič za duh. pomočnika; namesto tega pride Franc Bukovec; v Lindar pa Peter Flego, bivši v začasnem pokoju. V Gradinjo gre Fr. Repič; Janez Narobe pride za pomočnika g. dekanu v Tomaju. Umerl je č. g. Janez Obreza, izpost. kaplan v Gradinji. R. I. P.

Odgovorni izdajatelj in vrednik Andrej Einspieler.

Natisnila tiskarnica družbe sv. Mohora v Celovcu.